Gemeente Uithoorn

Jaarstukken
2019

Programma's

Inleiding

De gemeente Uithoorn moet een aantrekkelijke leefgemeenschap zijn waar het prettig leven is. Groen en ruim wonen en de stad binnen handbereik. Uithoorn biedt het beste van twee werelden. De gemeente staat midden in de samenleving en wordt gezien als betrouwbare partner en verbinder die burgerinitiatieven stimuleert. In deze programmabegroting staat hoe we dit willen bereiken.

De gemeente heeft er vanuit het Rijk veel taken bijgekregen. Met het Inter Bestuurlijk Programma wil het Rijk samen met gemeenten, provincies en waterschappen grote maatschappelijke opgaven gezamenlijk aanpakken. Verder heeft de gemeente op veel beleidsterreinen zelf ook de nodige ambitie. Om die ambitie waar te maken en het werken aan al die opgaven integraal aan te pakken en in goede banen te leiden, zijn de opgaven onderverdeeld in 4 programma's: Samenleving, Wonen, Werken en Organiseren. In het programmaplan wordt per programma beschreven waar we terecht willen komen (programmaeffect). Vervolgens wordt per deelprogramma aangegeven wat we willen bereiken (effecten), wat we daarvoor moeten verbeteren (opgaven) en welke activiteiten hiervoor het afgelopen jaar gepland waren. Deze activiteiten zijn financieel vertaald, waarbij is aangegeven wat de kosten en opbrengsten zijn.

1 Programma Samenleving

Visie

De meeste inwoners in Uithoorn hebben het goed. Ze hebben een baan, sociale contacten, voelen zich gewaardeerd, geaccepteerd, weerbaar en beschermd. Zij maken gebruik van de sport- en spelmogelijkheden, zijn vrijwilliger of mantelzorger voor familie of buren. Hun kinderen groeien veilig op en krijgen de kans om hun talenten te ontwikkelen en in te zetten.

Voor een beperktere groep inwoners is dit niet het geval. Zij kunnen zich niet zelfstandig redden in de maatschappij vanwege een fysieke of geestelijke beperking. Het is voor deze groep vaak lastiger om werk te vinden en te behouden en om hun talenten goed te benutten. Ook zijn er inwoners die in een onveilige situatie verkeren, door bijvoorbeeld mishandeling en/of verwaarlozing. Problemen kunnen elkaar versterken, waardoor mensen zich vervreemd voelen van de samenleving.

De gemeente wil alle inwoners –van jong tot oud- zoveel mogelijk ruimte geven om actief mee te doen aan hun eigen leefomgeving. We zetten daarom op het vergroten van de zelfredzaamheid en de kracht van het sociale verbinden. Uiteraard binnen de mogelijkheden die haalbaar zijn. De gemeente bevordert een aantrekkelijk aanbod- en voorzieningenniveau op het gebied van gezondheid, werk en inkomen, veiligheid, sport en cultuur. Met als doel om de sociale verbinding, (sociale) veiligheid en gezondheid te bevorderen. Deze opgaven en doelen worden omschreven en uitgevoerd binnen het programma Samenleving. Dit programma bestaat uit de deelprogramma's onderwijs, sport en cultuur, maatschappelijke ondersteuning, veiligheid en werk en inkomen.

Een belangrijk onderdeel van het programma Samenleving is het sociaal domein. In de komende periode stelt de gemeente een nieuw koersprogramma sociaal domein op. Hier worden de kaders vastgesteld en doelen beschreven ten aanzien van de transformatie-opgave binnen het sociaal domein. Een belangrijke pijler is de integrale toegang voor inwoners met vragen op het gebied van de Wmo, de Jeugdwet en/of de Participatiewet. Een andere pijler is vroegsignalering. Wanneer ingegrepen wordt als het probleem zich nog in een vroeg stadium bevindt, is de kans kleiner dat de situatie verergert. Een transformatie-regisseur wordt verantwoordelijk voor de implementatie van het nieuwe koersprogramma en de realisatie van de doelen.

Kaderstellende beleid notities

Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ Uithoorn 2017
Handhavingsverordening Inkomensvoorzieningen Uithoorn 2015
Toestemming wijziging gemeenschappelijke regeling AM Groep (inclusief Uitvoeringsplan)
Kostenverdeelsleutel en uittredingsregeling AM Werkorganisatie
Eigen kracht samen aanpakken: beleid op armoedebestrijding en schuldhulpverlening 2015-2019
Hoe het werkt. Kadernota re-integratie Gemeente Uithoorn 2017-2020
Re-integratieverordening Participatiewet Uithoorn 2017
Verordening Loonkostensubsidie Participatiewet Uithoorn 2017
Verordening individuele studietoeslag en individuele inkomenstoeslag Uithoorn 2015
Verordening Tegenprestatie Uithoorn 2015
Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive Uithoorn 2015
Verordening Participatieplatform Sociaal domein Uithoorn 2015
De koers voor het sociaal domein in Uithoorn: Uithoorn maken we samen! Koersprogramma 2014-2017
Samenwerkingsovereenkomst Realisatie Banenafspraak voor mensen met een arbeidsbeperking in de arbeidsmarktregio Groot-Amsterdam (december 2014).
Beleidsregels re-integratie Uithoorn 2015
Beleidsregels verlaging bijstandsnorm Uithoorn 2015
Nota Integraal Veiligheidsbeleid 2019-2022
Strategisch beleidskader Onderwijshuisvesting Uithoorn 2014-2019
Verordening Jeugdhulp Uithoorn 2015
Beleidsregels Jeugdhulp Uithoorn 2015
Verordening maatschappelijke ondersteuning 2017
Nadere regels maatschappelijke ondersteuning 2017
Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning 2017
Regioaanpak huiselijk geweld en kindermishandeling 2015- 2020 Amsterdam- Amstelland

1.1 Deelprogramma Sport, Cultuur en Onderwijs

Effecten opgave en acties

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. Inwoners en vrijwilligersorganisaties zijn zoveel mogelijk zelfredzaam.
2. Inwoners zijn betrokken bij de gemeenschap en vormen daarmee een vangnet voor inwoners die dat nodig hebben.
3. Inwoners hebben voldoende mogelijkheden voor ontwikkeling, ontspanning en plezier.
4. Kinderen groeien zorgeloos, gezond, veilig en zoveel mogelijk in hun eigen omgeving op.

Opgave - Wat moeten we verbeteren?

- Vergroten van het gebruik van sport-, cultuur- en onderwijsvoorzieningen
- Versterken van het preventieve netwerk en dit dichter bij de inwoners brengen
- Waar nodig de zelfredzaamheid vergroten
- Een gezonde leefstijl stimuleren

Welke acties zouden we daarvoor uitvoeren?

Opstellen en uitvoeren Sportnota en Cultuurnota

De concept Cultuurnota 2020-2023 is opgesteld en aangeboden aan het college. In het voorjaar van 2020 is de nota aangeboden aan de raad ter vaststelling. Daarna kan de uitvoering starten.

In 2019 is de sportformateur aangesteld. Als onafhankelijke begeleider van het proces stelt de sportformateur een lokaal sportakkoord op voor Uithoorn. Een sportakkoord is bedoeld om de verschillende partijen bijeen te brengen en op verschillende terreinen de samenwerking te zoeken op het gebied van sport. De sportformateur startte hiervoor een participatieproces. Hiervoor zijn diverse verenigingen, (commerciële) sportaanbieders en maatschappelijke organisaties uitgenodigd. Het sportakkoord zal waardevolle input bevatten voor de Sportnota. Na het bereiken van een akkoord (1e kwartaal 2020) wordt een 1e conceptsportnota opgesteld. De Sportnota staat naar verwachting in het 2e kwartaal van 2020 op de agenda van de raad.

Actualisatie beleidskader Onderwijshuisvesting en accommodatiebeleid en uitvoering daarvan (maatschappelijk vastgoed)

Er is in 2019 begonnen met het opnieuw opstellen van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs. In 2020 zal dit gereed zijn.

Ontwikkeling Multifunctionele Accommodaties (MFA's): de Scheg en Thamerdal (maatschappelijk vastgoed)

Voor de nieuwbouw van MFA Thamerdal is in 2019 in goed overleg met de buurtbewoners en huidige gebruikers van buurtcentrum De Bovenboog een programma van eisen opgesteld. De aanbesteding is afgerond en er heeft gunning (opdrachtbevestiging) plaatsgevonden aan één van de inschrijvers. Het voorlopig ontwerp wordt samen met de toekomstige gebruikers uitgewerkt. Ook de buitenruimte wordt met buurtbewoners en kinderen verder uitgewerkt.

Onderzoek 3e sporthal en Jongerenontmoetingsplek (maatschappelijk vastgoed)

In 2018 is er een onderzoek uitgevoerd om de behoefte aan het realiseren van een 3e sporthal te meten. Dit gebeurde met een quickscan bij sportverenigingen in Uithoorn. Met de input van de verenigingen hebben we gezien dat de behoefte voor een 3e sporthal leeft. Na onderzoek blijkt wel dat volledige exploitatie nu niet haalbaar is. Het bestuur heeft besloten om de haalbaarheid voor een 3e sporthal te onderzoeken als het in de nabije toekomst ontwikkelingen of kansen hiervoor ziet.

In 2019 heeft een zorgvuldig participatietraject plaats gevonden met jongeren en omwonenden van de toekomstige locatie voor een ontmoetingsplek voor jongeren. De plaatsing van de jongerenontmoetingsplek gebeurt in 2020, nadat de vergunning verleend is.

Afspraken met kinder-/peuteropvang over het voorkomen en beperken van taalachterstanden

In 2019 bood, naast kinderopvang Solidoe, ook kinderopvang Borus het programma Uk & Puk aan. Uk & Puk is een erkend trainingsprogramma VVE (voor- en vroegschoolse educatie). Het stimuleert de ontwikkeling van kinderen van 0 tot 4 jaar met een achterstand in bijvoorbeeld taal. De activiteiten helpen op 4 vlakken: taalvaardigheid, sociaal-emotionele vaardigheid, motorische en zintuigelijke vaardigheid en de eerste rekenprikkels. Daarnaast is veel aandacht voor de betrokkenheid van ouders. Zo'n 68 peuters tussen 2 en 4 jaar hebben hier in 2019 gebruik van gemaakt en de training met succes afgerond. Dit programma op de kinderdagverblijven (voorscholen) vormt de basis voor een doorgaande lijn naar de groepen 1 en 2 van de basischool: de vroegschool. De gemeente subsidieert dit programma. Pedagogisch adviseurs in Uithoorn hebben in 2017 en 2018 een passende training aangeboden gekregen om dit programma te kunnen uitvoeren. Omdat de gemeente meer zicht wil krijgen op het resultaat zijn met de kinderopvangcentra afspraken gemaakt over de monitoring. Hiervoor is een format ontwikkeld. De gemeente Uithoorn heeft begin 2019 een coördinator VVE in dienst genomen die de gemaakte afspraken over de kwaliteit en resultaten bewaakt. Deze taak zat voorheen bij één van de kinderopvangcentra.

Invoering werkgroep 0 – 6 jaar taalontwikkeling

In 2018 heeft de gemeente Uithoorn er in haar beleid voor gekozen om bij de doelgroep 2- tot 6- jarigen niet meer alleen naar de taalontwikkeling te kijken. Taalontwikkeling wordt nu gezien in relatie met andere beleidsterreinen, waaronder preventie, zorg, en sociale en motorische ontwikkeling. Daarnaast is besloten om deze doelgroep uit te breiden met de 0- tot 2-jarigen.

Begin 2019 heeft de gemeente Uithoorn een regievoerder 0- tot 6-jarigen in dienst genomen. Dit is een combinatiefunctie met de coördinator VVE. De regievoerder heeft de regie over de uitvoeringstaken die te maken hebben met deze doelgroep. Ook het voorzitten van de werkgroep 0- tot 6-jarigen hoort hierbij. De werkgroep komt 4 keer per jaar bijeen en nodigt hiervoor alle instanties uit die werken met deze doelgroep. Deze groep omvat dus meer werkvelden dan alleen de taalontwikkeling.

De Vreedzame Wijk (en school) wordt verder uitgerold

In 2019 hebben er verschillende activiteiten plaatsgevonden in de Europarei en Thamerdal, waar het programma voor een vreedzame wijk en school in 2017-2018 is ingevoerd. Daarnaast is er in 2019 gericht op de Meerwijk en de Kwakel. Er zijn gesprekken geweest met de basisscholen in deze wijken, maar ook met de andere basisscholen in Uithoorn die het programma Vreedzaam nog niet gebruiken. Er is bekeken op welke manier ze kunnen aansluiten bij initiatieven rondom Vreedzaam. Daarnaast is gesproken over democratisch burgerschap en het pedagogisch klimaat. Na de Kinderconferentie zal met de scholen

hierover verder worden gesproken. Tijdens de Kinderconferentie komen een aantal thema's al aan bod. Verdere invoering van de Vreedzame school en wijk hangt ook samen met de uitkomsten van de Kinderconferentie.

In 2019 is besloten een Kinderconferentie te organiseren. Hiermee willen we kinderen een stem geven en horen wat zij belangrijk vinden in Uithoorn en willen we een democratische oefenplek creëren. In het kader van 200 jaar Uithoorn is besloten om deze Kinderconferentie op 6 februari 2020 te organiseren. In de voorbereiding van de Kinderconferentie komt de Kindercommissie meerdere keren bijeen. Dit proces startte na de zomervakantie 2019.

De inzet van schoolmaatschappelijk werk/ Praktijk Ondersteuners Huisartsen en Ouder- en kindcoaches versterken

Het schoolmaatschappelijk werk (SMW), de ouder- en kindadviseurs (OKA's) en de praktijkondersteuners huisartsen (POH's) bieden zelf hulp en ondersteuning aan kinderen, jongeren en/of gezinnen. Doordat het SMW en de OKA's binnen het onderwijs aanwezig zijn is de toegang laagdrempelig. Hierdoor kunnen zij ook vroegtijdig problemen signaleren. Daarnaast kunnen het SMW en de OKA's inmiddels zelf doorverwijzen naar de enkelvoudige specialistische jeugdhulp (Segment B). De OKA's geven preventieve trainingen om zorgen in de ontwikkeling van een kind of jeugdige af te doen nemen.

Het jongerenwerk wordt in combinatie met het specialistische jongerenwerk verder doorontwikkeld

Het reguliere jongerenwerk en het specialistische jongerenwerk zijn in 2019 meer met elkaar gaan samenwerken en hebben meer aansluiting bij elkaar gevonden. De samenwerking kan daarbij nog verder verbeterd worden. Dat geldt ook voor hoe de activiteiten aansluiten op de doelgroepen die hieraan behoefte hebben. Dit betekent dat het jongerenwerk in combinatie met het specialistisch jongerenwerk ook in 2020 nog verder ontwikkelt.

Indicatoren

Relatief verzuim per 1.000 leerlingen

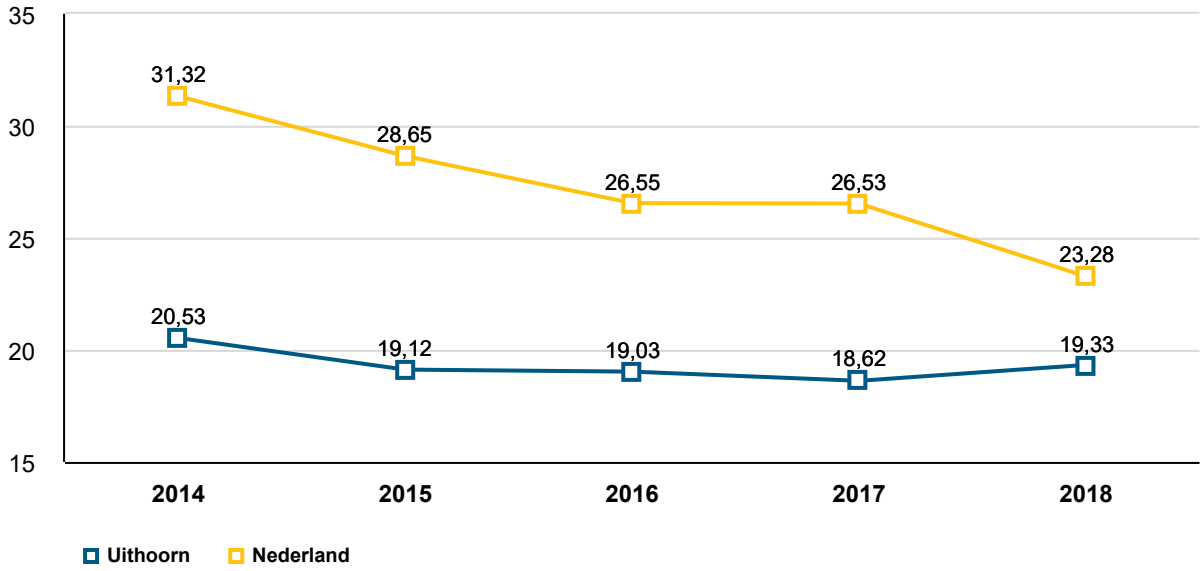

Overzicht baten en lasten

Sport, cultuur en onderwijs	rekening 2018	begroot 2019	begroot na wijzigingen 2019	rekening 2019	verschil
Lasten	2.846	2.746	3.005	3.019	-14
Baten	295	203	488	537	49
Saldo baten en lasten	-2.551	-2.543	-2.517	-2.482	35
Toevoegingen aan reserves			133	66	67
Onttrekkingen aan reserves					-
Saldo reserves	-	-	-133	-66	67
Saldo	**-2.551**	**-2.543**	**-2.650**	**-2.548**	**102**

Baten

De afwijkingen op de afzonderlijke baten en lasten zijn kleiner dan € 0,1 miljoen en worden derhalve niet toegelicht.

Lasten

De toevoeging aan de reserve voor onderhoud aan MFA De Legmeer is lager dan geraamd. De begrote toevoeging aan de reserve is gebaseerd op het component voor onderhoud dat onderdeel uitmaakt van de inkomsten uit verhuur en andere vergoedingen. Deze begrote toevoeging is afgezet tegen de werkelijke kosten voor onderhoud in het betreffende jaar. De inkomsten binnen de MFA De Legmeer zijn weliswaar hoger dan geraamd, maar omdat de kosten voor onderhoud ook hoger zijn dan geraamd (zie toelichting programma Organiseren/ deelprogramma Vastgoed) valt de totale toevoeging aan de reserve lager uit.

1.2 Maatschappelijke ondersteuning

Effecten opgave en acties

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. Inwoners zijn optimaal zelfredzaam.
2. Inwoners kunnen zo veel mogelijk meedoen in de maatschappij.
3. Inwoners die dat nodig hebben krijgen passende zorg en voorzieningen geboden die de kwaliteit van hun leven vergroot.

Opgave - Wat moeten we verbeteren?

- Signaleer eerder en pleeg passende interventies om potentiële problemen te voorkomen.
- Sluit de zorg en ondersteuning beter aan op de vraag.
- Vereenvoudig de integrale toegang tot ondersteuning voor inwoners.

Toelichting: Maatschappelijke ondersteuning bevat tevens de jeugdzorg.

Acties - Welke acties zouden we daarvoor uitvoeren?

Drempel verlagen tot maatschappelijke ondersteuning

In het Koersplan Sociaal Domein werken we aan activiteiten om toegang tot maatschappelijke ondersteuning eenvoudiger te maken. Daarnaast zijn we het afgelopen jaar doorgegaan met de inzet van de ouder- en kindadviseurs (OKA's) en het schoolmaatschappelijk werk (SMW) op scholen. Ook praktijkondersteuners van de huisartsen (POH's) bieden nog steeds hulp bij jeugd-GGZ-problematiek. Zo hoeven kinderen en jongeren hiervoor niet naar een zorgaanbieder.

Het Taalcafé is gestart. Het Taalcafé vindt eenmaal per week 's avonds plaats in de bibliotheek. Tijdens de avond wordt er geoefend met het verbeteren van de spreekvaardigheid door verschillende gespreksvormen en methodes te gebruiken. Eenmaal per maand wordt er een gastspreker uitgenodigd.

Respijtzorg

Respijtzorg is tijdelijk vervangende zorg voor mantelzorgers zodat zij niet overbelast raken. Per juli 2019 zijn er 3 aanbieders gecontracteerd die respijtzorg aanbieden. Andere aanbieders hebben, indien zij voldoen aan de gestelde eisen, de mogelijkheid om alsnog een contract af te sluiten met de gemeente. Door deze manier van aanbesteden is het mogelijk een zo breed mogelijk aanbod te creëren voor respijtzorg. Datzelfde geldt ook voor de andere aanbesteedde diensten zoals individuele begeleiding en groepsbegeleiding. Dit zorgt voor een optimale keuzevrijheid van inwoners. Het laatste half jaar hebben 2 inwoners gebruik gemaakt van respijtzorg. In 2020 willen we aanbod creëren dat past bij de behoefte van de mantelzorgers.

Herijking aanbod Openbare Geestelijke Gezondheid (OGGZ)

De gemeente Uithoorn heeft in 2019 de OGGZ-gelden van centrumgemeente Amsterdam ontvangen en zelf de lokale partijen hiervoor gesubsidieerd. De herijking OGGZ is uitgesteld. Deze hangt namelijk nauw samen met de doordecentralisatie van Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen, die is uitgesteld naar 2022. De voorbereiding op de doordecentralisatie is in 2019 wel regionaal (Amstelland-Amsterdam) gestart.

Koersplan Sociaal Domein

Na een uitgebreid participatieproces zijn ervaringen en verhalen opgehaald voor het Koersplan. Onder dit Koersplan is de pilot Integrale Toegang gestart en aan het eind van het jaar geëvalueerd. De uitkomsten van deze evaluatie pakken we in 2020 op.

Gezondheidsnota 'Uithoorn gezonder en gelukkiger' uitvoeren

In maart 2019 heeft de raad de gezondheidsnota Gezonder en gelukkiger vastgesteld. Om de nota uit te voeren, wordt samen met de ketenpartners op het gebied van gezondheid en welzijn gewerkt aan het opstellen van een uitvoeringsnota. Dit gebeurt onder leiding van de projectleider gezondheid.

Multisignaal

Multisignaal is een digitaal systeem waarin professionals kunnen aangeven dat zij betrokken zijn bij jeugdigen. Op deze manier kunnen zij met elkaar afstemmen om het kind of de jongere de best mogelijke begeleiding te bieden. Regionale organisaties, lokale organisaties, onderwijs, kinderdagopvang, sociaal domein en sociaal team Uithoorn zijn al aangesloten op Multisignaal.

Dit jaar zijn gesprekken gevoerd met beroepsgroepen in het voorveld zoals verloskunde en kraamzorg om aan te sluiten op Multisignaal. In 2019 zijn er 189 signalen gemeld in Multisignaal, waarvan 147 unieke cliënten zijn.

Meldcode huiselijk geweld

In 2019 is de nieuwe wet op de Meldcode ingevoerd. Belanghebbende organisaties binnen en buiten het onderwijs zijn hierop geattendeerd. Een aantal hiervan hebben ook gebruik gemaakt van een training voor aandacht functionarissen huiselijk geweld en kindermishandeling. De eerste maanden van 2019 zijn het sociaal team en sociaal loket getraind in de nieuwe wet op de Meldcode. Met vrijwilligersorganisaties is een bijeenkomst geweest om de bewustwording rondom huiselijk geweld en kindersmishandeling te vergroten en de aanpak te verbeteren

Nieuwe werkwijze jeugdhulp voor alle verwijzers

In 2019 zijn de betrokken organisaties meegenomen in de nieuwe werkwijze jeugdhulp en de doorverwijzing naar de specialistische jeugdhulp (Segment B en C). Deze doorverwijzing gebeurt nog steeds door het Sociaal loket of door de huisartsen in Uithoorn. Sinds dit jaar kunnen de ouderkind-adviseurs ook rechtstreeks doorverwijzen naar de enkelvoudige specialistische jeugdhulp (Segment B).

Versterken van ambulante jeugdhulp door inzetten gezinsvervangende plekken

De gemeente Uithoorn participeert in het Transformatie Programma waarbinnen onder andere gewerkt wordt aan het realiseren van gezinsvervangende plekken. Binnen het Transformatie Programma wordt samengewerkt met Ambulante Jeugdhulporganisaties om deze beweging te stimuleren. Dit wordt gecontinueerd in 2020.

Regionale pilot Innovatieve Psychiatrie

De gemeente Uithoorn participeert in de regionale pilot Innovatieve Psychiatrie bij alle gecertificeerde instellingen op casusniveau. In het programma gaat het om het inzetten van sociaal psychiatrisch verpleegkundigen (SPV) bij alle teams van de jeugdbescherming, om de ouders te begeleiden. Dit project maakt deel uit van het Transformatie Programma en wordt gecontinueerd in 2020.

Sociaal Team versterken

Het Sociaal Team werd in 2019 geconfronteerd met een aantal grote uitdagingen. Onder meer het aantrekken en behouden van goed gekwalificeerde medewerkers en een groeiend aantal aanmeldingen dat resulteerde in een wachtlijst. Ook kwam er een toenemende druk op de samenwerking met andere partners zoals Jeugdbescherming, Veilig Thuis en Raad voor de Kinderbescherming, vanwege vergelijkbare problemen bij die partners. Er is daarom een verbetertraject gestart. Medio 2020 zou dit onder meer een specifieke aanpak voor terugdringen en beheer van de wachtlijst moeten opleveren. Ook een stabielere bezetting van het sociaal team en bijgestelde werkafspraken met partners vallen onder het traject. Op die manier zal het Sociaal Team nog beter in staat zijn om vroegtijdige, samenhangende en passende hulp te organiseren voor de inwoners van Uithoorn, als er sprake is van complexe, meervoudige problematiek.

Aanbesteding algemene voorziening jeugdhulp

In 2019 zijn verkennende gesprekken gevoerd met de 3 organisaties die de voorgaande jaren de generalistische ambulante jeugdhulp hebben geboden in Uithoorn. We spraken over de inrichting van de algemene voorzieningen jeugdhulp (Segment A). Dit heeft geleid tot een gezamenlijk aanbod van deze 3 aanbieders voor 2020, specifiek voor gemeente Uithoorn. Er worden hierbij jeugdspecialisten ingezet. Deze specialisten hebben een adviesfunctie naar zorgaanbieders en worden ingezet voor participatief consult en voor een kortdurende interventie (hulp).

Indicatoren

De verplichte indicatoren cliënten met een maatwerkarrangement Wmo per 10.000 inwoners en het aantal jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp worden hieronder weergegeven:

Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo per 1.000 inwoners

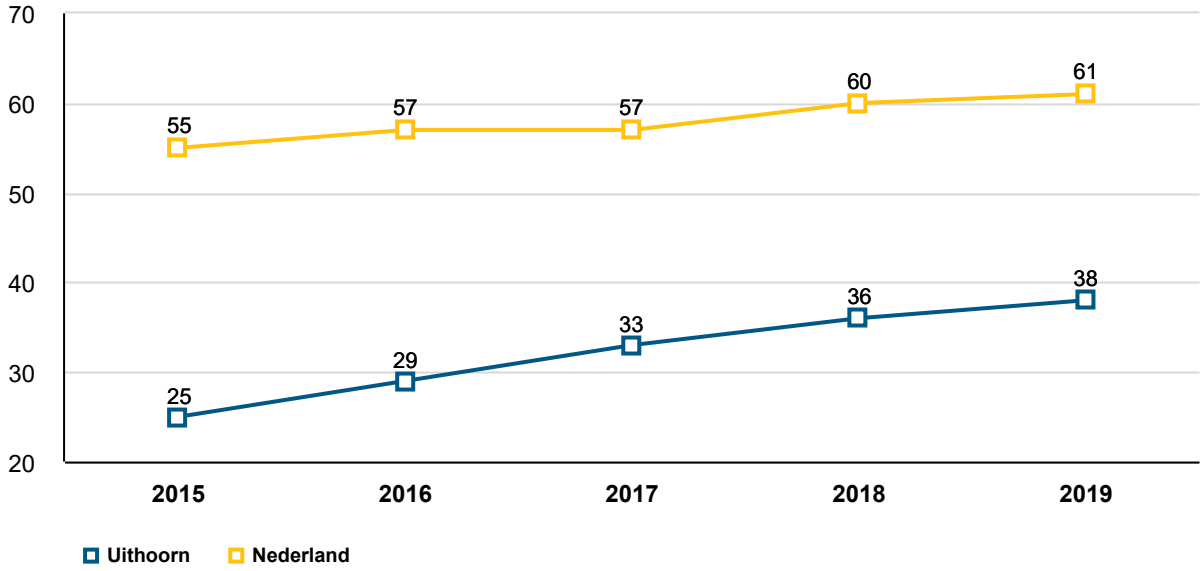

Jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp

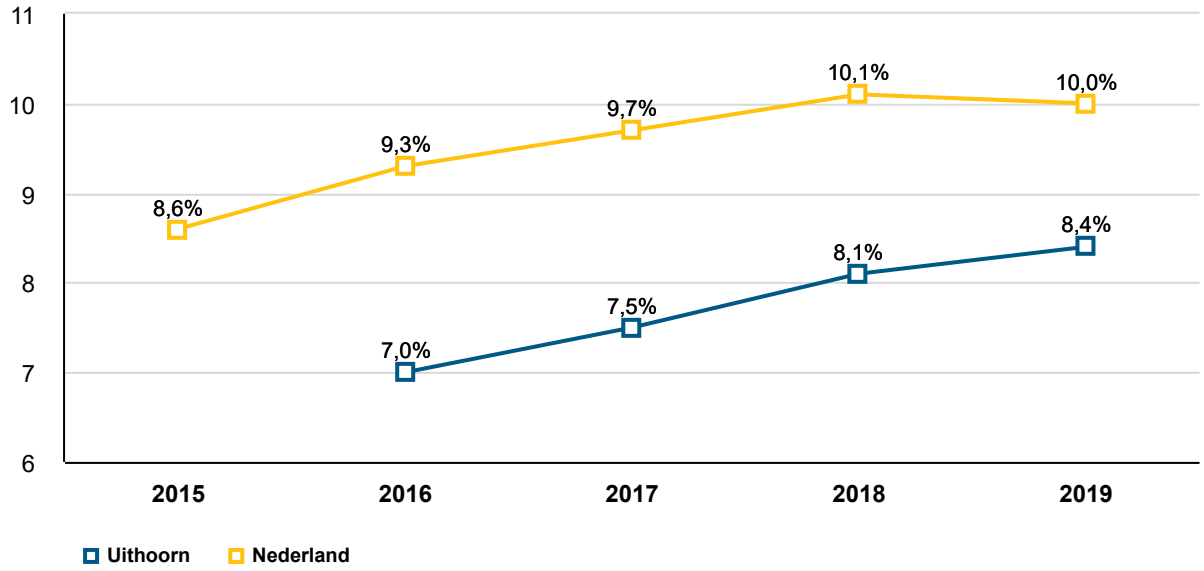

Overzicht baten en lasten

Maatschappelijke ondersteuning	rekening 2018	begroot 2019	begroot na wijzigingen 2019	rekening 2019	verschil
Lasten	18.043	17.300	17.624	17.347	277
Baten	678	622	369	398	30
Saldo baten en lasten	-17.365	-16.678	-17.256	-16.949	307
Toevoegingen aan reserves	7				-
Onttrekkingen aan reserves	240				-
Saldo reserves	233	-	-	-	-
Saldo	**-17.132**	**-16.678**	**-17.256**	**-16.949**	**307**

Baten:

Het verschil aan de batenzijde is kleiner dan € 0,1 miljoen, maar bestaat uit zowel een voordeel als een nadeel. Deze worden afzonderlijk toegelicht. Er is een voordeel door een subsidie die is ontvangen voor volwasseneneducatie. Hiertegenover staan voor hetzelfde bedrag hogere uitgaven voor Taalhuis Uithoorn. Daarnaast is er een nadeel door lagere inkomsten uit de eigen bijdrage voor de WMO-voorzieningen. Dit is het gevolg van de invoering van een wettelijk maximum op de eigen bijdrage. Dit effect is groter dan eerder werd aangenomen.

Lasten:

Binnen dit deelprogramma is een voordeel ontstaan door een lagere toerekening van personeelslasten. In de huidige arbeidsmarkt blijkt het lastig om ontstane vacatures (tijdig) in te kunnen vullen. Voor een deel is ervoor gekozen om dit door inhuur op te lossen. Niettemin resteert er een onderschrijding van € 0,11 miljoen

Met betrekking tot generalistische ambulante jeugdhulp is een voordeel ontstaan. Zoals eerder in de 2e tussentijdse rapportage is aangegeven, is ook in het laatste kwartaal door een gecontracteerde partij meer ingezet op specialistische jeugdhulp (met betrekking tot de B- en C-segmenten) en niet via het ambulante contract. Voor een deel is ervoor gekozen om via andere aanbieders invulling te geven aan de ambulante jeugdhulp. Voor het andere deel leidt het tot een voordeel van € 0,14 miljoen In 2020 is de ambulante jeugdhulp vastgelegd in nieuwe beleidsregels. Deze wordt dan niet via contractuele inkoop maar door een subsidie verstrekt.

Binnen de maatwerkvoorzieningen van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is overschrijding ontstaan, die voornamelijk wordt veroorzaakt door nieuwe tarieven. Door een nieuwe aanbesteding van individuele begeleiding, dagbesteding, logeeropvang, woonbegeleiding en huishoudelijke begeleiding, zijn er nieuwe contracten gesloten. Voordat de opdracht in de markt gezet is, is een kostprijsonderzoek gedaan. Op basis van die uitkomsten zijn bandbreedtes bepaald waarbinnen de aanbieders zich konden inschrijven. In het kader van de algemene maatregel van bestuur (AMvB) voor een reële prijs Wmo, is er een reëel minimum gesteld binnen die bandbreedte. De uitkomst hiervan resulteert in hogere tarieven. Deze zijn ingegaan vanaf de 2e helft van 2019. Dit leidt tot een nadeel van € 0,08 miljoen

Binnen de budgetten van de specialistische jeugdhulp is sprake van een voordeel van € 0,3 miljoen Dit is gebaseerd op de productieverantwoordingen van de diverse instellingen, evenals de benodigde controleverklaringen. Deze zijn belangrijk om de volledigheid en juistheid van de kosten in beeld te krijgen. De beheersmaatregelen, die in 2019 zijn

ingezet, leiden tot een stabiliserend effect. Ook in relatie tot de eerdere bijsturingen van de jeugdbudgetten. In tegenstelling tot voorgaande jaren, is dit jaar door de gemeente Amsterdam aangegeven dat er een doelgroep van jeugdigen voorheen door hen is bekostigd, terwijl deze zorg eigenlijk toebehoort aan de afzonderlijke gemeenten. Het gaat om jeugdigen binnen het speciaal onderwijs, die niet in de bestaande SPIC's (de onderverdeling in segmenten A, B en C) zijn opgenomen. Ook de zorg in voorgaande jaren valt hieronder. Deze kosten konden in 2019 worden opgevangen binnen het bestaande budget voor Jeugd.

Daarnaast is er een nadeel ontstaan vanuit de toerekening van de inzet vanuit DUO+ (€ 0,23 miljoen). Vanuit een herbeoordeling van de BTW-labeling is een groter deel dan voorheen was aangenomen niet compensabel. Dit deel moet dus als kostprijsverhogend worden aangemerkt.

Daarnaast zijn er diverse overige verschillen die samen een positief effect van € 0,03 miljoen geven.

1.3 Werk en Inkomen

Effecten opgave en acties

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. Inwoners nemen zo veel mogelijk zelfstandig deel aan de samenleving.

Opgave - Wat moeten we verbeteren?

- Vergroot het perspectief en de kansen voor inwoners om zelf in inkomen te voorzien.
- Organiseer een integrale toegang tot een adequate ondersteuning voor inwoners.

Acties - Welke acties zouden we daarvoor uitvoeren?

Armoedenota

In 2019 is de nieuwe armoedenota vastgesteld en een programmaregisseur aangesteld. De minimaregelingen zijn uitgebreid met een sport en cultuurstimuleringsregeling voor volwassenen, die met verschillende communicatiemiddelen goed onder de aandacht is gebracht. Daarnaast zijn professionals getraind in het herkennen van stress en in stress sensitieve dienstverlening. Ook is een start gemaakt met diverse pilots die worden genoemd in de nota.

Contractmanagement

In de contractgesprekken en contracten zijn afspraken gemaakt over de invulling van maatwerk en te behalen resultaten. Dit heeft bijgedragen aan goede resultaten in de doorstroom naar (parttime) werk. Maatwerk, coaching en een duurzame aanpak maken onderdeel uit van het programma van eisen bij het aangaan van nieuwe contracten. In 2019 zien we deze voorwaarden ook terug in de nieuwe contracten voor budgetbeheer en schuldhulpverlening voor zelfstandigen.

Vraag en aanbod arbeidsmarkt

Regionaal is een gezamenlijk actieplan ontwikkeld om een extra impuls te geven aan mensen die willen en kunnen werken maar niet zelfstandig aan het werk komen. Dit zijn projecten gericht op vaardigheden, praktijkleren met een praktijkverklaring en nazorg. In 2020 starten de eerste pilots uit het actieplan. Lokaal is contact gelegd met het ondernemersnetwerk van Uithoorn. Hierin is kennis gedeeld en bewustwording gecreëerd over de doelgroep en de invloed van stress op werknemers. Ook is gekeken naar kansen en mogelijkheden over en weer.

Koersplan

In een uitgebreid participatieproces zijn ervaringen en verhalen opgehaald voor het Koersplan Sociaal Domein. Onder het Koersplan is de pilot Integrale Toegang gestart. In deze pilot is met de samenwerkingspartners van het loket gesproken over verbeterpunten voor het bereik en de zichtbaarheid. Eind 2019 is een begin gemaakt met een gezamenlijke evaluatie van de loketfunctie in de Waterlinie.

Indicatoren

Personen met een bijstandsuitkering - aantal per 1.000 inwoners van 18 jaar en ouder

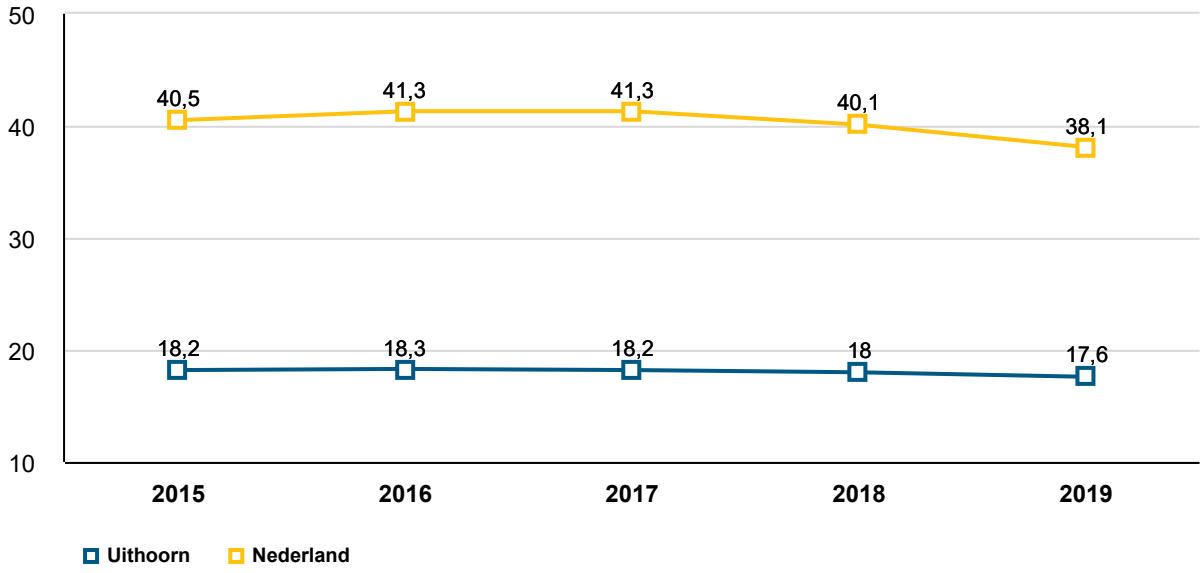

Overzicht baten en lasten

Werk en Inkomen	rekening 2018	begroot 2019	begroot na wijzigingen 2019	rekening 2019	verschil
Lasten	9.061	9.025	8.940	8.936	4
Baten	6.217	5.752	5.796	5.850	53
Saldo baten en lasten	-2.844	-3.273	-3.143	-3.087	57
Toevoegingen aan reserves	50				-
Onttrekkingen aan reserves	-				-
Saldo reserves	-50	-	-	-	-
Saldo	**-2.894**	**-3.273**	**-3.143**	**-3.087**	**57**

Baten:

Het positieve verschil in de baten is kleiner dan € 0,05 mln. heeft betrekking op een hogere definitieve gebundelde uitkering (BUIG) voor de bekostiging van de bijstandsuitkeringen.

Lasten:

De onderschrijding aan de lastenzijde wordt veroorzaakt door diverse verschillen, zowel positief als negatief. Deze worden hieronder verder toegelicht.

1.4 Veiligheid

Effecten opgave en acties

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. Uithoorn is een aantrekkelijke woongemeenschap waar geweld, overlast en onveilige situaties op een aanvaardbaar niveau zijn.

Opgave - Wat moeten we verbeteren?

- Vergroot de inwonersbetrokkenheid en de preventie.
- Voorkom escalatie van complexe casussen.

Toelichting: Uit veiligheidscijfers blijkt dat de afgelopen jaren minder inbraken, overvallen en straatroven zijn gepleegd. Dat is een positieve ontwikkeling. Inwoners geven echter aan dat ze zich soms nog steeds onveilig voelen. Ook hebben we in Uithoorn relatief veel gevallen van overlast. Hier willen we de komende 4 jaar meer aandacht aan besteden.

Welke acties zouden we daarvoor uitvoeren?

Doorontwikkeling van participatie/preventie

De gemeente wil inwoners en ondernemers ook actief laten bijdragen aan hun eigen veiligheid. Deze gedeeltelijke verantwoordelijkheid is in het gemeentebeleid opgenomen. Om hier structureel handen en voeten aan te geven is er in 2019 een concreet plan ontwikkeld.

In het uitvoeringsprogramma integraal veiligheidsbeleid (UVP IVB) worden inwoners en ondernemers geholpen met preventie en zelfredzaamheid. Hiervoor zijn er verschillende activiteiten ondernomen. Zo waren er de preventiekar, de landelijke opening van de Week van de Veiligheid door de burgemeester van Uithoorn en de minister voor rechtsbescherming en de inzet van de hennepcontainer. Ook waren er preventietrainingen voor (horeca)ondernemers om overvallen en agressie te ontmoedigen, activiteiten rond het programma Zelfredzaam en is op verschillende manieren over veiligheid gecommuniceerd.

Doorontwikkeling van de verbinding tussen veiligheid en zorg

We zien dat er steeds meer onderwerpen zijn op het snijvlak van veiligheid en zorg. Bijvoorbeeld de aanpak van personen met verward gedrag. Om hiermee aan de slag te gaan is het van belang dat er een goede verbinding is tussen de thema's veiligheid en zorg.

In de 2e helft van 2019 is een nieuwe start gemaakt met het overleg Meldpunt Zorg en Overlast. Hieraan nemen deel: OOV (Openbare Orde en Veiligheid), liaison AcVZ (Actiecentrum Veiligheid en Zorg) en de regisseur Overlast en enkelvoudige problematiek. Samen hebben zij 3 keer per week overleg waarin de verschillende casussen (praktijksituaties) besproken worden. Hierna wordt bekeken wie hier het beste op ingezet kan worden.

Structureel inbedden van de aanpak van georganiseerde criminaliteit (ondermijning)/verder uitbouwen van de bestuurlijke aanpak

Ondermijning is een thema dat landelijk steeds meer aandacht krijgt. De opgeleverde ondermijningsbeelden laten zien dat we hier ook in Uithoorn mee aan de slag moeten. Hoewel er al zaken in gang zijn gezet is het van belang om hier een structureel onderwerp van te maken. Het verder versterken van de bestuurlijke aanpak is hiervoor een instrument.

Er zijn een projectleider en een projectmedewerker aangesteld voor de Amstellandgemeenten die een regionaal projectplan coördineren om ondermijning aan te pakken. Vanuit dit project is de app *Meld een vermoeden* gelanceerd. Ook worden signalen van ondermijning binnen de regio gecoördineerd. Verder zijn er 12 panden gesloten op basis van de Opiumwet en zijn 10 omgevingsvergunningen getoetst in het kader van de wet Bibob. De gemeente Uithoorn is ook betrokken bij het project weerbare veiling. Dit project is gericht op ondermijnende activiteiten rondom de veiling en wordt uitgevoerd in samenwerking met onder andere Flora Holland, de politie en de gemeenten Aalsmeer, Katwijk en Westland.

Implementeren goed werkende aanpak personen met verward gedrag

Landelijk hebben de gemeenten de opdracht gekregen om een goed werkende aanpak voor personen met verward gedrag te ontwikkelen. 2019 stond in het teken van het invoeren van deze aanpak.

Uithoorn neemt deel aan de regionale voorbereidingsgroep en ondersteunt de burgemeester van Ouder-Amstel in haar rol in het regionale aanjaagteam. Hierin worden steeds stappen gezet om de acute crisisketen te versnellen.

Daarnaast heeft Uithoorn deelgenomen aan de pilot Regio-overleg Amstelland. Vanaf de invoering van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) is dit een wettelijke plicht. In 2019 hebben we hiervoor ‘geoefend’ in de pilot. In het regio-overleg bespreken de burgemeester, het OM, de GGZ en overige partners de uitvoering van de wet. Hier worden in regionaal verband besluiten genomen over de crisis- en zorgketen.

Doorontwikkeling verbinding met het Actiecentrum Veiligheid en Zorg

Het Actiecentrum Veiligheid en Zorg wordt een steeds belangrijkere partner voor de gemeente. Er is al aangesloten bij het thema radicalisering en de Top 1000-aanpak. De versterking van deze aansluiting bij het AcVZ is gerealiseerd in 2019. Onder andere door:

- uitvoering van de Pilot Detentie en terugkeer
- aanpak Top400 en Top600
- de inzet van het AcVZ bij woonoverlast en burenruzies
- de inzet van het AcVZ bij complexe casuïstiek bij personen met verward gedrag en radicalisering.

Indicatoren

Aantal meldingen van overlast door personen met verward gedrag

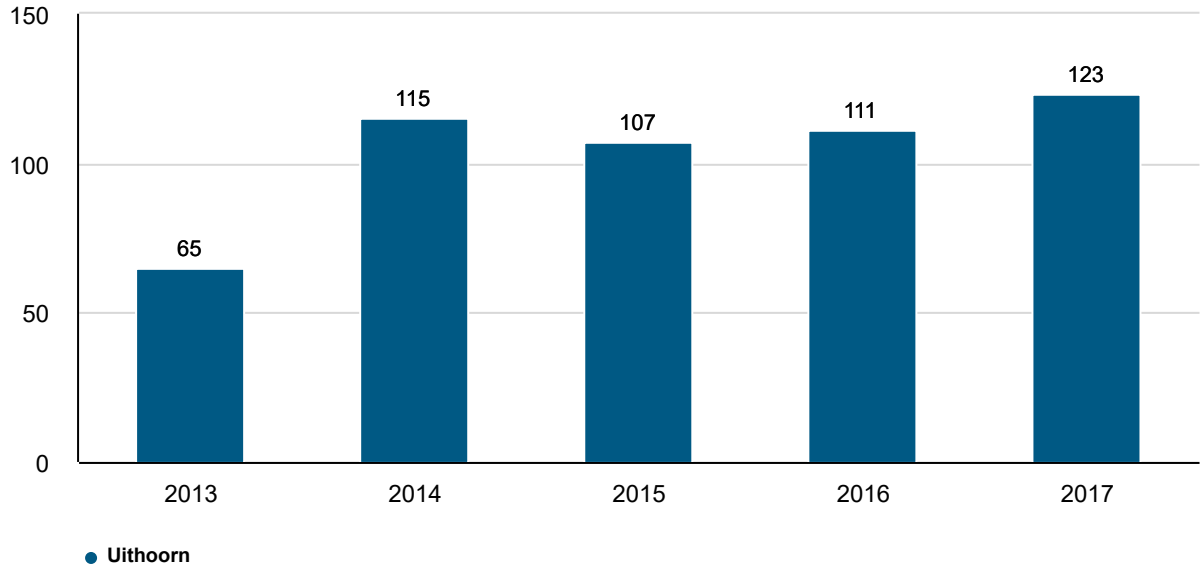

Veiligheidsindex

(een lagere waarde staat voor een betere veiligheidsbeleving, de regio bestaat uit Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouderkerk aan de Amstel en Uithoorn)

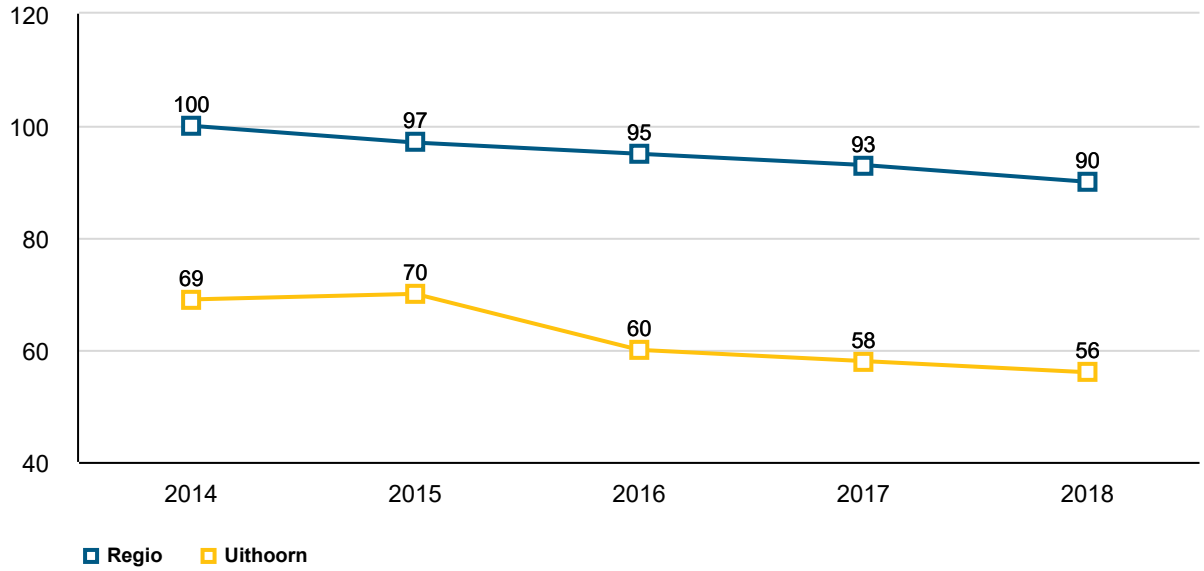

Overzicht baten en lasten

Veiligheid	rekening 2018	begroot 2019	begroot na wijzigingen 2019	rekening 2019	verschil
Lasten	2.445	2.514	2.636	2.643	-7
Baten	95		116	181	65
Saldo baten en lasten	-2.350	-2.514	-2.520	-2.462	58
Toevoegingen aan reserves					-
Onttrekkingen aan reserves	20				-
Saldo reserves	20	-	-	-	-
Saldo	**-2.330**	**-2.514**	**-2.520**	**-2.462**	**58**

Baten:

Het voordelige verschil van de baten van afgerond € 0,1 miljoen wordt veroorzaakt door de ontvangen uitkeringen UWV voor personeel in 2019.

Lasten:

Het verschil van de lasten is in totaal kleiner dan € 0,1 miljoen. Binnen dit deelprogramma zien we echter verschillen die we hierbij toelichten. Een toenemend beroep op zogenaamde ‘bemoeizorg’ voor een doelgroep die bijvoorbeeld niet aanmerking komt voor beschermd wonen veroorzaakt een overschrijding. Het gaat hierbij om een intensieve en langdurige begeleiding van personen met verward gedrag, om zo te zorgen dat ze een plek vinden in de samenleving en daarmee ook overlast te verminderen waar nodig. In 2018 is hier een pilot voor gestart en die bleek dusdanig succesvol dat in 2019 een groeiend aantal personen werd toegeleid naar deze intensieve, langdurige en daarmee ook kostbare begeleiding.

Door kleine onderschrijdingen op diverse posten komt de overschrijding per saldo op nihil.

2 Programma Wonen

Visie

Onze inwoners ervaren hun woongemeenschap als aantrekkelijk. Ruim en groen wonen met stedelijke en recreatieve voorzieningen binnen handbereik. De onderscheidende kwaliteiten die Uithoorn tot een aantrekkelijke woonplaats maken zijn de ligging aan de Amstel met een levendig dorpscentrum en de gunstige ligging tussen Amsterdam en het Groene Hart.

Met dit programma wordt ingezet op het behouden en versterken van de bestaande en onderscheidende kwaliteiten. Dit doen we in de volgende drie deelprogramma's: Woonomgeving, Woonbeleid en Ruimtelijke Ordening. Dit zijn de taakvelden die op verschillende manieren een bijdrage leveren aan een aantrekkelijke woongemeenschap.

Kaderstellende beleid notities

Accommodatiebeleid (oktober 2008)
Archeologiebeleid (2010)
Bedrijfsplan algemene begraafplaats (2014)
Beheerovereenkomst natuurgebied Uithoorn (1994)
Beleid onderwijshuisvesting
Beleidsplan openbare verlichting (2010)
Bomenbeleidsplan (2013)
Gemeentelijk rioleringsplan 6 (GRP-6) (2018)
Gladheidbeleidsplan (2010)
Grondstoffenbeleid Uithoorn 2014-2020 (2013)
Kwaliteitsplan Openbare Ruimte (KOR) (2010)
Masterplan Dorpscentrum (raadsbesluit februari 2010)
Natuurkaart (2006)
Nota Grondbeleid Uithoorn (4-6-2015)
Nota Vastgoed
Ruime-jasbeleid (2007)
Schipholnota 'Minder meer'
Speelbeleidsplan 2008-2012 (2008)
Structuurvisie Uithoorn (geactualiseerd 2011)
Uitvoeringsnota Ruimte voor Ruimte (januari 2012)
Woonvisie Uithoorn 2013-2023
Actieplan Wonen (2017)
Beleidsnotitie Huisvesting tijdelijke arbeidsmigranten

2.1 Woonomgeving

Effecten opgave en acties

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. De publieke ruimte ziet er verzorgd en aantrekkelijk uit en nodigt alle leeftijdsgroepen uit om er te verblijven, recreëren en te ontmoeten.

2. Inwoners voelen zich verbonden met hun woonomgeving en voelen zich thuis; de omgeving is schoon en veilig.

3. De inrichting en het onderhoud van de openbare ruimte is duurzaam en klimaatstressbestendig.

Opgave - Wat moeten we verbeteren?

- Biedt inwoners meer kans om actief deel te nemen aan de vormgeving van hun woonomgeving en om verantwoordelijkheid te nemen voor het beheer.
- Verbeter de afvalscheiding.
- Richt de buitenruimte klimaat-adaptief in.
- Bevorder de biodiversiteit.

Welke acties zouden we daarvoor uitvoeren?

De normale werkzaamheden zoals het aanleggen en onderhouden van de buitenruimte volgens het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte. Het gescheiden inzamelen van grondstoffen, de uitvoering van het Gemeentelijk Rioleringsplan, de meerjarenplanning van het planmatig onderhoud en vervanging, het beheer van het oppervlaktewater, het beheer van de begraafplaats en verkoop/handhaving van snippergroen. Om bovenstaande verbeteringen te bereiken in de komende raadsperiode, moeten daarnaast jaarlijks extra acties worden uitgevoerd.

Voor het jaar 2019 waren dit de volgende acties:

Aanpassen bermonderhoud

Er zijn bloemrijke en insectaantrekkende bermen aangelegd en onderhouden. Dit is gedaan binnen integrale onderhoudsprojecten. Zo is de berm langs de Boterdijk ingezaaid met een bloemenmengsel van inheemse soorten die aantrekkelijk zijn voor insecten. Er is een bestek in voorbereiding voor het onderhoud van de ruwe bermen waarbij klepelmaaien wordt vervangen door maaien en afvoeren van het gewas. Deze beheermethode is veel beter voor in de insecten die in de berm leven.

Nieuw grondstoffenbeleid vaststellen (2019-2022)

In de duurzaamheidsagenda zijn de volgende landelijke doelstellingen overgenomen:

In 2020: maximaal 100 kg restafval per inwoner per jaar
In 2025: maximaal 30 kg restafval per inwoner per jaar
In 2050: afvalvrij

Bekend was en is dat deze doelen voor Uithoorn zeer ambitieus zijn. In het nieuwe grondstoffenbeleid wordt gekeken naar de mogelijkheden om de gescheiden afvalinzameling verder te verbeteren. Bij het vaststellen van dit beleid (gepland in 2020), stelt de raad ook de doelen vast. Daarbij worden de mogelijkheden en wenselijkheid van de aanpassingen van de inzamelmethode en de te behalen doelen op elkaar afgestemd.

In 2019 is gestart met dit proces. In een informele bijeenkomst voor raads- en commissieleden is gesproken over ambities en mogelijkheden. Vervolgens is een plan van aanpak voor het proces opgesteld, met onder andere uitgebreide bewonersparticipatie. Dat proces wordt in 2020 doorlopen met als resultaat een nieuw grondstoffenbeleid, dat vervolgens kan worden geïmplementeerd.

Inwoners betrekken bij onderhoud en de inrichting van de buitenruimte

Inwoners zijn afgelopen jaar op verschillende projecten intensief betrokken. Dit is gebeurd bij herinrichtingstrajecten zoals het Dorpscentrum De Kwakel en het Dorpscentrum Uithoorn, net als bij het planmatig onderhoud zoals de G-Buurt in de Meerwijk. Daarnaast zijn er bewonersinitiatieven. Het initiatief Legmeerbos met de aanleg van 3 Tiny Forrests bijvoorbeeld, en het beheer van de beplanting van de tijdelijke rotonde in het centrum door bewoners, ondersteund door de gemeente. Waar mogelijk zijn lokale ondernemers ingezet bij het onderhoud, zoals het planmatig onderhoud van bestrating en onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen.

Actualiseren KOR: Evaluatie van het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte (KOR)

De actualisatie van het KOR is in gang gezet dit jaar. De afronding hiervan is begin 2020. Het KOR wordt een Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte (IBOR) waarin alle gewenste effecten integraal afgewogen kunnen worden.

Opstellen LIOR

De Leidraad inrichting openbare ruimte LIOR is halverwege 2019 vastgesteld. Zowel de eigen organisatie als externe partijen zoals ontwikkelaars gebruiken deze leidraad. Zo zorgen ze voor een openbare ruimte die klimaatbestendig, duurzaam en kostenefficiënt is.

Hondenbeleid actualiseren

Het hondenbeleid is zowel ambtelijk als met bewoners via een enquête geëvalueerd. Hieruit bleek dat het beleid zelf niet aangepast hoeft te worden. Wel zijn er verbeterpunten voor de uitvoering van het beleid. Dit wordt opgepakt in het hondenbeheerplan dat in 2020 wordt opgeleverd als onderdeel van het groenbeheerplan.

Opstellen van beheervisies

De start voor meerdere beheerplannen is gemaakt door het houden van inspecties van de assets (kapitaalgoederen als wegen en groen). Eerst moeten echter de bovenliggende gewenste effecten vastgesteld worden. Dit wordt gedaan in het geactualiseerde KOR (IBOR).

Actualiseren Speelbeleidsplan

Het speelbeleid is geëvalueerd zowel ambtelijk als met bewoners met een enquête. Hieruit bleek dat het beleid zelf niet aangepast hoeft te worden. Wel zijn er verbeterpunten voor de uitvoering van het beleid. Dit wordt opgepakt in het speelbeheerplan wat in 2020 wordt opgesteld.

Overige acties

Zie voor nog meer informatie over het beheer van de openbare ruimte de paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen.

Indicatoren

Van onderstaande indicatoren zijn landelijke geen gegevens bekend.

Verblijven en ontmoeten in een aantrekkelijke woonomgeving

- Een fysiek veilige omgeving.
- Een sociaal veilige omgeving.
- Een gezonde omgeving.
- Een toegankelijke openbare ruimte.
- Een passende uitstraling.
- Een duurzame inrichting en gebruik.

Omschrijving Prestatie:

De buitenruimte aanleggen, beheren en onderhouden, voor de onderdelen:

- Verharding en civiele kunstwerken.
- Groen inclusief straatmeubilair.
- Watergangen.
- Speelvoorzieningen.
- Openbare verlichting
- Openbare begraafplaats.

Indicator (W1)	Begroting 2019	Rekening 2019
Het % van de openbare buitenruimte dat voldoet aan het in het KOR vastgestelde kwaliteitsniveau 'beheer'.	70%	80%
De kwaliteit van het beheer van de openbare ruimte wordt aan de hand van een schouw vastgesteld.		

Omschrijving Prestatie:

De ambitie van het Grondstoffenbeleid Uithoorn 2014-2020 in percentage van bronscheiding, is vertaald naar hoeveelheid restafval in kilo’s per inwoner per jaar (kg/inw). Dit is gedaan aan de hand van de afvalhoeveelheden in 2015. Het aantal kilo restafval per inwoner per jaar is een landelijke indicator. De landelijke doelstelling is volgens het programma VANG-HHA: 100 kilo restafval per inwoner in 2020.

Indicator (W2)	Begroting 2019	Rekening 2019
De hoeveelheid huishoudelijk restafval per bewoner per jaar (kg).	227 kg/inw	225 kg/inw

Omschrijving Prestatie:

De ambitie voor 2019 ligt op 8,5% hernieuwbare energie

Indicator (W2)	Begroting 2019	Rekening 2019
Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.	8,5%	10,3%

Totdat nieuwe indicatoren vastgesteld zijn in de beheerplannen wordt gewerkt met de indicator vanuit het KOR. Deze staat voor beheer op dat 70% moet voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen in de beeldkwaliteit. In het verleden werd ook gesproken over 80% voldoen maar dat was het ambitieniveau van de inrichting van de openbare ruimte.

Scheidingpercentage huishoudelijk afval

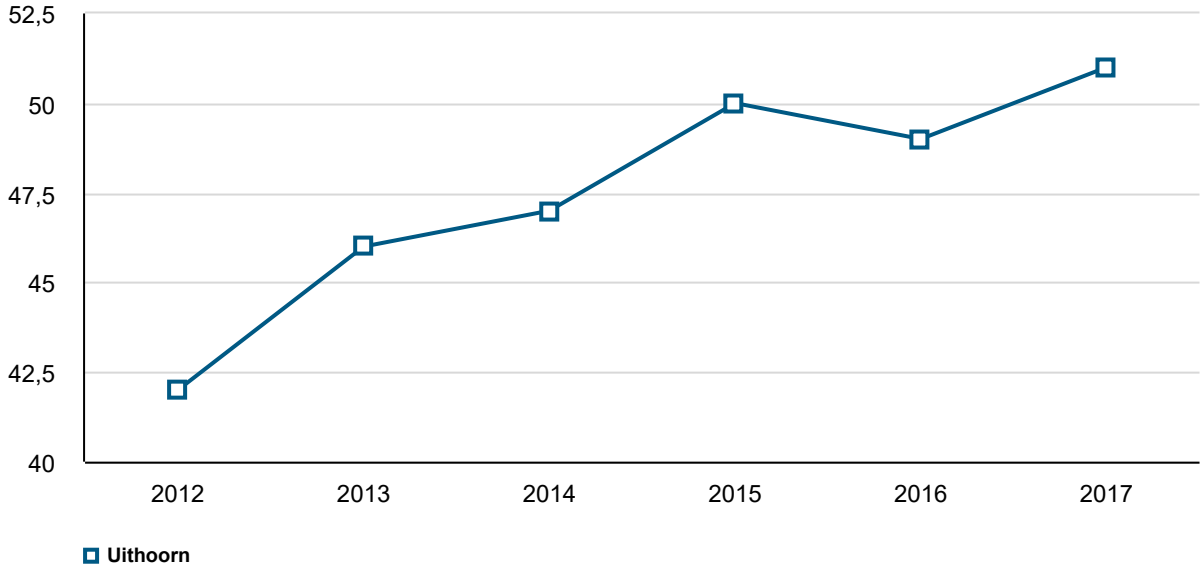

Overzicht baten en lasten

Woonomgeving	rekening 2018	begroot 2019	begroot na wijzigingen 2019	rekening 2019	verschil
Lasten	12.306	14.119	13.155	11.495	1.660
Baten	4.158	4.209	4.501	4.345	-156
Saldo baten en lasten	-8.147	-9.910	-8.654	-7.150	1.504
Toevoegingen aan reserves	1.676		1.609	1.761	-152
Onttrekkingen aan reserves	2.488	126	2.066	940	-1.126
Saldo reserves	812	126	456	-821	-1.278
Saldo	**-7.335**	**-9.784**	**-8.197**	**-7.971**	**226**

Toelichting

Het resultaat voor bestemming bedraagt afgerond € 1,5 miljoen. Het grootste deel van deze onderschrijding heeft te maken met lagere uitgaven (€ 1,2 miljoen) voor groot planmatig onderhoud openbare ruimte. Voor de toelichting van deze onderschrijding en de specificatie per asset wordt verwezen naar de paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen. Vanwege deze lagere uitgaven wordt er minder onttrokken aan de reserve groot planmatig onderhoud openbare ruimte dan op begrotingsbasis was voorzien (zie mutatie reserves). Het resultaat na bestemming bedraagt afgerond € 0,2 miljoen. Dit voordeel wordt veroorzaakt door: meer aangevraagde vergunningen kabels en leidingen door nutsbedrijven vanwege economische ontwikkelingen (voordeel € 0,1 miljoen), lagere uitgaven voor openbare verlichting vanwege de verrekening van te veel betaalde elektrakosten uit 2018 (voordeel € 0,2 miljoen) en hogere uitgaven voor wegen met open en gesloten verharding vanwege onder andere de onderzoekskosten naar roodasfalt en aanpassingen aan de Vuurlijn (nadeel € 0,1 miljoen).

Mutatie reserves:

Vanwege lagere uitgaven van afgerond € 1,2 miljoen voor groot planmatig onderhoud openbare ruimte wordt er in werkelijkheid minder aan de reserve onttrokken dan op begrotingsbasis was voorzien.

2.2 Woonbeleid

Effecten opgave en acties

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. Onze woongemeenschap heeft sociale samenhang.
2. Er is een divers woningaanbod dat past bij de woonwensen.
3. Woningen zijn duurzaam.

Opgave - Wat moeten we verbeteren?

- Vergroot het woningaanbod en laat deze aansluiten op de lokale vraag.
- Stimuleer de duurzaamheidsdoelstellingen ten aanzien van woningen.
- Mensen met binding in Uithoorn kunnen zich makkelijker vestigen.

Acties - Welke acties zouden we daarvoor uitvoeren?

Met het woonbeleid geeft de gemeente aan wat haar visie is op het wonen in Uithoorn en op welke wijze zij stuurt op het realiseren van deze visie. Met behulp van de monitor van het woonbeleid wordt de raad jaarlijks geïnformeerd over de behaalde resultaten.

Voor het jaar 2019 waren dit de volgende acties:

Actieplan Wonen

Op verschillende terreinen is in 2019 uitwerking gegeven aan het Actieplan Wonen. Het Actieplan Wonen is in 2017 vastgesteld en kent 12 acties.

Bij nieuwbouwprojecten is onder andere gestuurd op de toevoeging van middensegment huurwoningen (actie 2), op de realisatie van goedkope koopwoningen (actie 3) en op de spreiding van sociale huurwoningen (actie 4).

De gemeenteraad heeft in het kader van actie 2 in 2019 de Verordening Doelgroepen Woningbouw Uithoorn vastgesteld. Met deze verordening kunnen afspraken over de realisatie van sociale huur- en middenhuurwoningen in de nieuwbouw via het bestemmingsplan worden verankerd. Hiermee blijven sociale huur- en middenhuurwoningen betaalbaar en bereikbaar voor de beoogde doelgroep.

Ook is er in het kader van actie 10 (het versnellen van de woningbouwproductie) in samenwerking met ruimtelijke ontwikkeling, een verkenning gaande naar verschillende nieuwe woningbouwlocaties.

In lijn met de in het Actieplan Wonen geconstateerde drukte op de woningmarkt en het doel om het betaalbare segment te beschermen, heeft het college een zelfbewoningsplicht en een anti-speculatiebeding ingevoerd voor alle nieuwbouwwoningen tot aan de NHG-grens (Nationale Hypotheek Garantie).

Prestatieafspraken

Om de gemeentelijke doelstellingen voor betaalbare woningen in Uithoorn te realiseren, zijn er met woningcorporatie Eigen Haard en de Huurdersvereniging Uithoorn en de Kwakel voor een periode van 4 jaar prestatieafspraken opgesteld (2018-2022). Eind 2019 zijn deze prestatieafspraken op een beperkt aantal punten geactualiseerd. De monitor van de prestatieafspraken vormt een bijlage van de monitor van het gehele woonbeleid. Deze wordt jaarlijks ter kennisname aan de raad gestuurd.

Nieuwbouwprognose

Met nieuwbouw willen wij als gemeente de kwaliteit van onze woningvoorraad vergroten. In ons woonbeleid is vastgelegd dat de nieuwbouw vooral moet worden benut om de tekorten, die we vanuit de lokale vraag hebben geconstateerd, op te vullen. De algemene conclusie van de nieuwbouwprognose 2019-2023 luidt: het nieuwbouwprogramma sluit goed aan bij de doelstellingen uit het gemeentelijk woonbeleid.

In 2019 zijn circa 150 woningen opgeleverd. Deze woningen zijn gerealiseerd in Europarei, Legmeer West, de Vinckebuurt en aan de Iepenlaan. Het aantal opgeleverde woningen komt in grote mate overeen met de voorspelling in de nieuwbouwprognose 2019. Het verschil van circa 20 woningen wordt veroorzaakt doordat een aantal woningen in de Prins Bernhardlaan en de Prinses Beatrixlaan is doorgeschoven naar 2020.

Naast de opleveringen kan over de voortgang in woningbouwprojecten worden gemeld dat in 2019 het beslag van de provincie op de grond van één van de projectontwikkelaars in de Vinckebuurt is opgeheven. Hierna zijn de gesprekken met de gemeente over de te realiseren woningen hervat. De oplevering van de eerste fase van deze woningen is voorzien in 2022. De gemeenteraad heeft daarnaast de anterieure overeenkomst voor het WAPO-terrein vastgesteld. Ook is er een start gemaakt met de bouw van de woningen op de eerste 2 locaties van de Kleine Weelde aan de Iepenlaan.

Woonruimteverdeling

In 2019 zijn er in Uithoorn 165 sociale huurwoningen verhuurd. Ongeveer 20% van deze woningen is verhuurd op basis van een urgentiegrond, zoals opgenomen in de huisvestingsverordening.

In 2019 heeft het college een peildatum vastgesteld voor een aantal woningen in de Prinses Christinalaan en de peildatum voor de Prinses Beatrixlaan en de Prins Bernhardlaan verlengd. Na vaststelling van een peildatum krijgen bewoners voorrang op een sociale huurwoning.

Wat het huisvesten van vergunninghouders betreft heeft de gemeente in 2019 aan alle personen, die zij op basis van de taakstelling moeten huisvesten, een woning toegewezen.

Regio

Op regionaal niveau is in 2019 opnieuw intensief samengewerkt.

Herziening van de woonruimteverdeling:

15 gemeenten en 14 corporaties in de regio werken aan een herziening van de woonruimteverdeling. Een woonruimteverdeling die meer recht doet aan de omstandigheden van de woningzoekende. In 2019 is er ten behoeve van deze herziening een uitgebreid participatietraject uitgevoerd. Deze bestond onder meer uit een enquête waaraan ruim 900 mensen uit Uithoorn en de Kwakel hebben deelgenomen. De uitkomsten zijn hierna samen met lokale maatschappelijke organisaties op gemeentelijk niveau verder uitgediept. Aan het einde van het jaar is het voorstel op hoofdlijnen door alle wethouders Wonen en alle corporaties in de regio geaccordeerd.

Experiment aangevraagd t.b.v. de verruiming van lokale beleidsruimte:

In het kader van de herziening van de woonruimteverdeling is de wens naar voren gekomen voor een flexibelere toepassing van de lokale beleidsruimte. Met deze lokale beleidsruimte kunnen sociale huurwoningen met voorrang aan lokale woningzoekenden worden toegewezen. De wens van de gemeenten is dat er binnen de Huisvestingswet meer rekening wordt gehouden met de toegenomen schaarste aan sociale huurwoningen en de verschillen per gemeente. Zij hebben hiertoe in 2019 een aanvraag voor een experiment ingediend bij het ministerie van Binnenlandse Zaken. Het experiment biedt gemeenten onderling de vrijheid om in regioverband te variëren in het percentage lokale beleidsruimte. Dit kan tot een maximum van gemiddeld 30% binnen de regio, in plaats van de huidige 25% per gemeente.

Woondeal:

De minister van BZK heeft in 2019 een Woondeal met de Metropoolregio Amsterdam (MRA) gesloten. Deze samenwerking ondersteunt de MRA, met behulp van regionaal maatwerk, bij het realiseren van de afgesproken woningproductie en bij het verbeteren van het functioneren van de woningmarkt. Met de Woondeal wordt in de MRA gestreefd naar het behalen en behouden van een substantieel middensegment en voldoende investeringscapaciteit voor corporaties.

Regionaal woningmarktonderzoek:

In 2019 is het 2-jaarlijkse regionaal woningmarktonderzoek uitgevoerd. In Uithoorn en de Kwakel hebben ongeveer 700 huishoudens meegedaan aan dit onderzoek. In het 1e kwartaal van 2020 worden de uitkomsten van het onderzoek openbaargemaakt.

Verduurzaming woningen

In 2019 is de duurzaamheidsagenda vastgesteld. Hierin zijn de ambities van de gemeente en de voorgenomen activiteiten van de komende jaren vastgelegd.

Er zijn verschillende activiteiten gehouden die gericht zijn op het verduurzamen van woningen. De respons daarop is groot en goed. Ook vergeleken met andere gemeenten zijn de resultaten positief. Zo zijn er uit de duurzame buurtactie Zijdelwaard rond de 100 offerteaanvragen voor isolatie en zonnepanelen gekomen. Dit resulteerde uiteindelijk in 43 opdrachten. En uit de isolatieactie zijn uiteindelijk 107 opdrachten gekomen. Daaruit blijkt dat we met deze activiteiten voorzien in een behoefte. Begin 2020 wordt een uitgebreider verslag van de activiteiten op het gebied van duurzaamheid, met een doorkijk naar de komende jaren opgesteld.

Indicatoren

Gemiddelde WOZ-waarde woningen (bedragen x € 1.000)

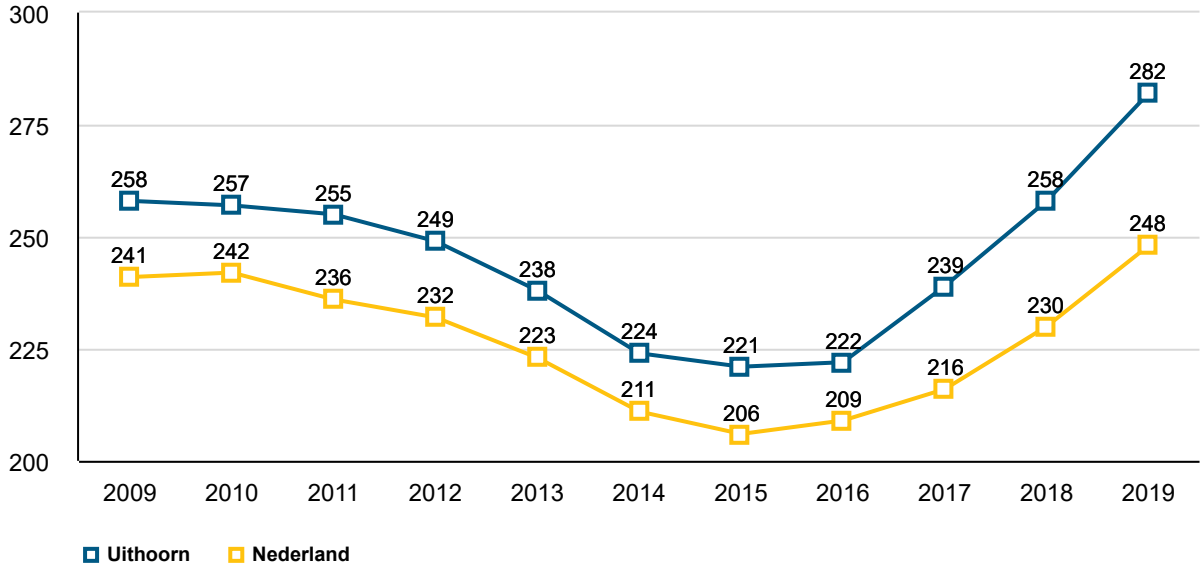

Aantal huishoudens

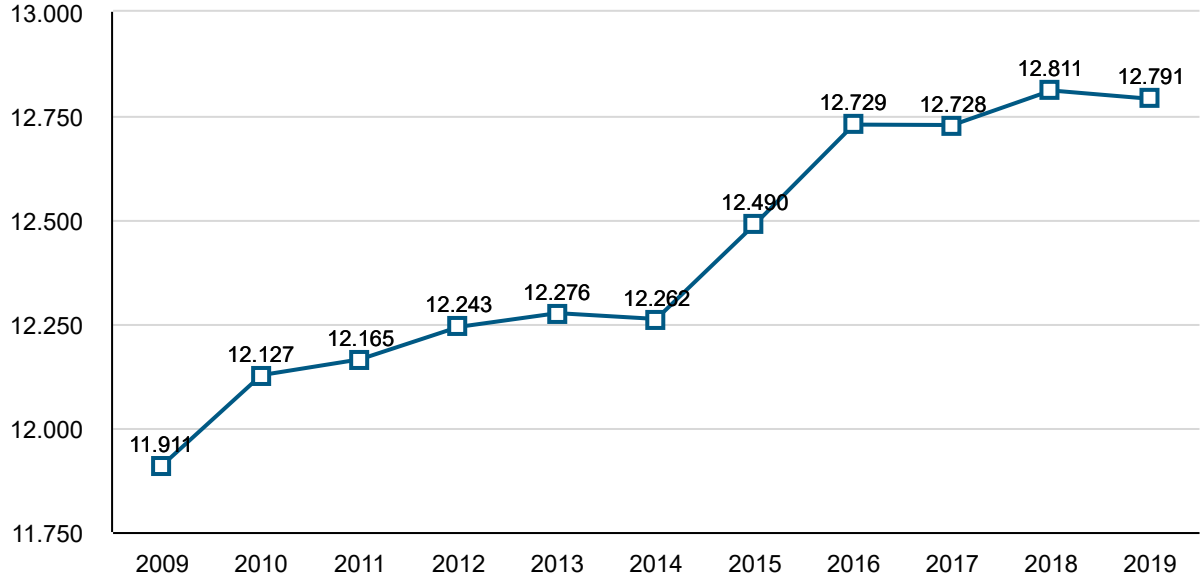

Aantal projecten in behandeling initiatievenoverleg

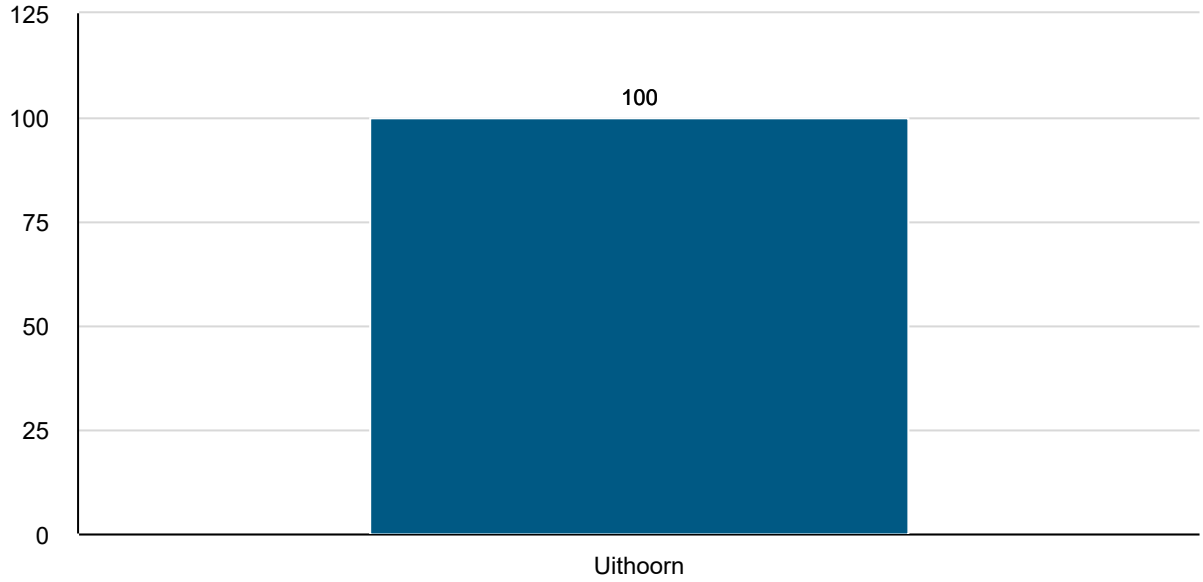

Bron: eigen gegevens peiljaar 2019

Huidige en toekomstige inwoners van Uithoorn hebben voldoende keuzemogelijkheden om hun woonwensen te verwezenlijken.

- Het woningaanbod is gedifferentieerd zodat inwoners hun woonwensen binnen de gemeente kunnen vervullen.
- Woningbouwontwikkelingen dragen bij aan het gewenste woningaanbod. Woningbouwontwikkelingen bieden ruimte aan particuliere initiatieven.
- De regels voor toewijzing van sociale huurwoningen dragen bij aan een transparante en evenwichtige verdeling.
- De lokale woningmarkt versterkt de regionale woningmarkt en andersom.

Omschrijving Prestatie:

- Opstellen en uitvoeren van de Woonvisie.
- Nieuwbouwprojecten worden benut om leemten te vullen die vanuit de lokale vraag zijn geconstateerd.
- Opgaven zoals in de woonvisie geformuleerd zijn onder andere:
  - faciliteren van particuliere wooninitiatieven;
  - vergroten van het aanbod nultredenwoningen;
  - vergroten woningaanbod voor middeninkomens.
- Opstellen en uitvoeren prestatieafspraken.
- Verstrekken startersleningen.
- Samenwerken met woningcorporaties.
- Sturen op de woonruimteverdeling.
- Inzetten op regionale samenwerking en kennisuitwisseling.
- Stimuleren van verduurzaming van de woningvoorraad.

Indicator (W2)	B 2019	R 2019
Zijn dit jaar de uitvoeringsagenda's van de woon-visie en prestatieafspraken gemonitord en zijn het college van burgemeester en wethouders en de raad hierover geïnformeerd (ja, nee)? In de monitor wordt geconcludeerd in hoeverre de woonvisie en de prestatieafspraken hebben bijgedragen aan de gewenste maatschappelijke effecten.	Ja	Ja

Overzicht baten en lasten

Woonbeleid	rekening 2018	begroot 2019	begroot na wijzigingen 2019	rekening 2019	verschil
Lasten	104	1.217	1.114	1.117	-3
Baten	1.303	5	5	1	-4
Saldo baten en lasten	-1.199	-1.212	-1.109	-1.116	-7
Toevoegingen aan reserves					-
Onttrekkingen aan reserves					-
Saldo reserves	-	-	-	-	-
Saldo	**-1.199**	**-1.212**	**-1.109**	**-1.116**	**-7**

De afwijkingen op de afzonderlijke baten en lasten zijn kleiner dan € 0,1 miljoen en worden derhalve niet toegelicht.

2.3 Ruimtelijke ontwikkeling

Effecten opgave en acties

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. In onze aantrekkelijke woongemeenschap versterken de verschillende gebieden en functies elkaar.
2. Uithoorn biedt planologisch ruimte en duidelijkheid aan de doelen van de programma's Samenleving, Wonen en Werken.

Opgave - Wat moeten we verbeteren?

- Benut de onderscheidende kwaliteiten van Uithoorn.
- Benut de recreatieve mogelijkheden van Uithoorn.
- Biedt ruimte voor ontwikkelingen, met waarborg van de kwaliteiten.
- Breng de lusten en lasten van de nabijheid van Schiphol met elkaar in balans.

Toelichting: Binnen deze opgaven is het een specifieke uitdaging om ruimte te vinden voor de functie Wonen, om ook in de toekomst aan de grote vraag naar woningen tegemoet te kunnen komen.

Welke acties zouden we daarvoor uitvoeren?

Ruimtelijke ordening (RO) richt de ruimte planmatig in. Daarbij wordt rekening gehouden met individuele en gemeenschappelijke belangen. Verschillende overheden spelen daarbij een rol. De gemeente vertaalt deze afwegingen in structuurvisie en bestemmingsplannen.

Ruimte is schaars in de gemeente Uithoorn; Er is beperkt plek om alle opgaven te realiseren. Daarnaast worden ontwikkelingen beperkt door Schiphol, de definitie van bestaand stedelijk gebied etc. Daarom is het noodzakelijk een integrale afweging te maken tussen verschillende belangen. Omdat de gemeente nagenoeg geen eigen grond bezit, zijn we voor ontwikkelingen vaak afhankelijk van particuliere initiatieven.

Voor het jaar 2019 waren dit de volgende acties:

De gemeente gaat op zoek naar en creëert kansen voor woningbouw

Na Legmeer-West en de Rietkraag zijn er geen grote uitbreidingslocaties meer in Uithoorn. We zien nu dat ontwikkelingen van derden zich richten op inbreidings-, transformatie-, en herstructurerings-locaties voor woningbouw. Begin 2019 is een overzicht van de woningbouwplannen gepresenteerd aan de raad. Daarnaast is er gezocht naar creatieve oplossingen voor het gebrek aan locaties voor woningbouw. Zo is het idee ontstaan om de sportvelden in De Kwakel te verplaatsen naar de Ruilverkaveling, zodat op de huidige locatie van KDO, Qui Vive en Thamen woningbouw ontwikkeld kan worden. Dit idee zal in 2020 worden onderzocht in een haalbaarheidsonderzoek.

Opstellen gebiedsvisies de Ruilverkaveling en Kernglastuinbouwgebied

In 2019 is de gebiedsvisie voor het Kernglastuinbouwgebied vastgesteld door de raad, en is er met het team RO aan de visie voor het gebied de 'Ruilverkaveling' gewerkt. Dit gebied in De Kwakel kenmerkt zich door tuinbouwbedrijven met een open teelt. Er zijn 3 bijeenkomsten met bewoners en ondernemers uit het gebied georganiseerd. In 2020 zal de gebiedsvisie ter vaststelling worden aangeboden aan de raad.

De implementatie van de Omgevingswet neemt meerdere jaren in beslag

In 2019 is het uitvoeringsprogramma Omgevingswet vastgesteld. Het programma is de paraplu boven de verschillende projecten en activiteiten die de gemeente in het kader van de (voorbereiding van de) implementatie van de Omgevingswet uitvoert. De wet zal naar verwachting op 1 januari 2021 inwerking treden. 2019 stond in het teken van voorbereiden van de veranderingen. Hiervoor heeft de ambtelijke organisatie verschillende activiteiten ondernomen.

Zo is er gestart met:

- Het klaarmaken van bestemmingsplannen om in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (het DSO) te kunnen passen. Dit houdt in dat de plannen die nu te vinden zijn op www.ruimtelijkeplannen.nl uitgezocht, opgeschoond en eventueel gearchiveerd zijn. Daarnaast is er gekeken naar de begrenzing van de digitale werkingsgebieden.

- Het onderzoeken van de mogelijkheden om een koppelvlak in te richten, om (aan)vragen uit het DSO te kunnen ontvangen.

- Het aanpassen van de legesverordening. Door de komst van de omgevingswet en de wet kwaliteitsborging, verandert er het nodige in de werkzaamheden voor de gemeente op het vlak van vergunningverlening. Daarmee is het noodzakelijk om de legesverordening aan te passen. Deze aanpassingen worden verwerkt in de legesverordening die eind 2020 door de raad wordt vastgesteld.

- De omgevingsvisie. Hiervoor is een plan van aanpak opgesteld met verschillende uitgangspunten en 3 opties voor de mogelijke rolverdeling tussen de gemeenteraad en de samenleving in de totstandkoming van deze visie. In een bijeenkomst voor de raad is de impact van de 3 opties gezamenlijk verder onderzocht. Begin 2020 maakt de raad een keuze en wordt dit stuk vastgesteld. Dan zal ook de evaluatie van de structuurvisie starten.

- Pilot omgevingsoverleg. De ruimtelijke initiatieven die nu binnen komen worden behandeld in het zogenaamde initiatieven overleg. Om dit integrale overleg te verbeteren en klaar te maken voor de komst van de omgevingswet, is na het opstellen van de dienstverleningsvisie gestart met het door ontwikkelen van dit werkproces. Dit zal in 2020 voortduren.

- Pilots participatievormen. Co-creatie Dorpshart de Kwakel en het Legmeerbos.

In DUO+-verband is er veel aandacht geweest voor het organiseren van training en opleiding voor medewerkers.

Inzet op Schipholdossier

Schiphol is een onderwerp dat de gemoederen in de gemeente in hoge mate bezighoudt. Vooral vanwege de groei van het aantal vluchten en de daarmee toenemende (geluids)hinder. Naast hinder geeft de aanwezigheid van Schiphol ook wettelijk ruimtelijke beperkingen. Om die redenen zetten college en raad zich actief in op dit dossier en richten zich op diverse gremia en partijen die invloed hebben in dit speelveld.

In 2019 was de inzet in zijn algemeenheid als volgt:

- Bestuurlijke en ambtelijke inzet in de Bestuurlijke Regie Schiphol (BRS) en de Omgevingsraad Schiphol (ORS) en zoeken en vinden van bondgenoten bij andere overheden;

- Lobby in de Tweede Kamer om het belang en standpunt van Uithoorn onder de aandacht te brengen;

- Eindafronding onderzoek naar routewijziging en bij ORS aandringen op een onderzoek naar verlegging van de waypoint Uithoorn, (eind 2019 gestart);

- Reageren op uitgebrachte adviezen en rapporten;

- In de publiciteit treden met het standpunt van Uithoorn;

- Inhoudelijk bijdragen leveren aan onder meer stappenplan motiveringsplicht LIB5 en zienswijzen van BRS op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau voor de Luchtvaartnota en voor de Luchtruimherziening.

De minister heeft na het vastlopen van de Alderstafel, zelf een standpunt ingenomen over de toekomst van Schiphol. Haar voorstel heeft ze op 5 juli aan de Kamer en het publiek gepresenteerd. Het voornemen van het kabinet is om Schiphol onder voorwaarden van hinderbeperking te mogen laten groeien tot 540.000 vluchten.

Daarop zijn diverse acties ondernomen. Op 19 augustus is de minister op bezoek geweest bij de gemeente Uithoorn om haar plannen toe te lichten en een reactie te vragen. Daarbij waren ook bewoners en ondernemers aanwezig. In september heeft de gemeenteraad een consultatie onder inwoners en ondernemers laten uitvoeren, waarbij ook een inloopavond is georganiseerd. Hiermee is input opgehaald vanuit de bewoners waarmee een standpunt kon worden bepaald ten aanzien van het kabinetsvoornemen om verder te groeien. Op een goedbezocht raadsdebat op 17 oktober heeft dit geleid tot het standpunt dat hinderbeperking nu echt noodzakelijk is, onder het motto ‘Genoeg is genoeg’.

Ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk maken

Ook in 2019 zijn er weer verschillende bestemmingsplannen gemaakt en in procedure gebracht. Dit was onder andere voor: de vestiging van een dagrecreatiebedrijf in combinatie met (avond)horeca, de sloop en nieuwbouw van een vrijstaande woning voor een twee-onder-een-kap woning, fase 1 van de sloop en nieuwbouw van Eigen Haard aan de Prinses Beatrixlaan en Prins Bernhardlaan, een transformatie naar ‘Bedrijf - Agrarisch verwant’ d.m.v. wijzigingsbevoegdheid, en de aanpassing van de oriëntatie van 3 woningen. Daarnaast is er, in samenwerking met de Omgevingsdienst en de bedrijven die onder de bevoegdheid van de provincie vallen, gewerkt aan oplossingen voor het bestemmingsplan Bedrijventerrein.

De problematiek en onduidelijkheid die ontstond rondom het vervallen van het Programma Aanpak Stikstof (PAS) heeft ook de gemeente Uithoorn geraakt. Er is uitgezocht wat de impact is, en de nieuwe rekenmethode stikstof is ingepast in de vergunningverlening. Tot op heden is gebleken dat daar geen belemmeringen uit voort zijn gekomen.

Meewerken aan ruimtelijke initiatieven

De rol van de gemeente verschuift steeds meer van regisserend naar faciliterend en katalyserend. Meer ruimte bieden aan initiatieven van burgers of marktpartijen. En daarbij in gesprek gaan, oplossingsgericht meedenken en soms ook verbinden vanuit de ‘ja, mits’ gedachte. Dit gebeurt onder andere in het initiatievenoverleg, waar het advies op een

ruimtelijke ontwikkeling op integrale wijze wordt voorbereid. In 2019 werden er ruim 100 initiatieven ingediend, van klein tot groot, variërend van 1 woning tot een uitbreiding van een glastuinbouwbedrijf. In 2019 kregen ook ruim 100 initiatieven een eindadvies. Dit advies kan leiden tot een bestemmingsplanwijziging of vergunning, de beslissing om niet mee te werken aan een initiatief, en alles daartussenin. De initiatieven die binnenkwamen in 2019, zijn niet per definitie afgehandeld in hetzelfde jaar. Afhankelijk van de complexiteit gaan hier soms meerdere jaren overheen. De advisering vraagt vaak veel capaciteit om tot een mooi initiatief te komen. Maar ook voor de initiatieven die uiteindelijk niet leiden tot concrete resultaten is er veel aandacht, bijvoorbeeld in de vorm van een slechtnieuwsgesprek.

Een Regionale Energie Strategie (RES) opstellen

Op het raakvlak tussen ruimtelijke ontwikkeling en duurzaamheid is in 2019 een start gemaakt met de Regionale Energie Strategie (RES). In de RES wordt in regionaal verband beschreven hoe en waar duurzame elektriciteit (zon en wind) wordt opwekt en hoe de warmtetransitie (duurzame alternatieven voor aardgas) mogelijk wordt gemaakt door de warmtebronnen en de (te verwachten) warmtevraag te beschrijven. Ook wordt er gekeken naar de opslag en infrastructuur voor energie en warmte. De raad heeft hiervoor op 26 september 2019 de startnotitie vastgesteld. In regionaal verband zijn er ambtelijk en bestuurlijk verschillende voorbereidende activiteiten geweest. Op 20 november was er een bijeenkomst met raadsleden voor de RES-regio Amstelland. In 2020 wordt de concept-RES opgesteld, waarvoor onder andere een lokale bijeenkomst wordt georganiseerd. De RES 1.0 moet in 2021 gereed zijn.

Ruimte voor Ruimte-regeling uitvoeren

Al een aantal jaren wordt in gebieden ten Zuiden van de Drechtdijk en tussen Boterdijk en Vuurlijn voor individuele saneringen van tuinbouwbedrijven uitvoering gegeven aan de provinciale Ruimte voor Ruimte-regeling. Doel is landschappelijke kwaliteitsverbetering door sanering van verouderde storende bebouwing. Dit wordt gefinancierd uit opbrengsten van compenserende woningbouw. De Uithoornse aanpak, die gebruik maakt van een gemeentelijk Ruimte voor Ruimte-fonds, is uniek in Noord-Holland en is door de provincie als pilot aangemerkt. Naast opbrengsten uit compenserende bouw van woningen door eigenaren zelf op de eigen locatie, zijn ook de opbrengsten van compensatielocatie De Rietkraag hiervoor bestemd. Er hebben inmiddels diverse saneringen van glastuinbouwbedrijven plaatsgevonden. Ook in het afgelopen jaar zijn weer overeenkomsten met tuinders gesloten en zijn er gesprekken over nieuwe saneringslocaties. De uitvoering van de regeling zal de komende periode dan ook voortduren.

Stichting leefomgeving Schiphol (SLS)

Begin 2018 heeft de SLS 7,5 miljoen euro beschikbaar gesteld voor projecten en initiatieven die de leefbaarheid in Uithoorn verbeteren. In het afgelopen jaar is er vanuit Ruimtelijke ontwikkeling gewerkt aan 2 projecten van het gebiedsprogramma Uithoorn: Project Dorpshart De Kwakel, Project Legmeerbos en Project nieuwbouw kinderboerderij De Olievaar.

Project Dorpshart De Kwakel is een proces van cocreatie met als doel het herinrichten van het dorpscentrum van De Kwakel. In 2019 is er gezamenlijk door de werkgroep en de gemeente een ontwerper geselecteerd, op basis van het programma van eisen van de werkgroep en de kaders en bouwstenen van de gemeente. Het geselecteerde vlekkenplan wordt in verschillende stappen uitgewerkt van een schetsontwerp tot een definitief ontwerp. Dit gebeurt in een traject met verschillende bijeenkomsten met de werkgroep en de inwoners van De Kwakel.

Het project Legmeerbos is een particulier initiatief dat wordt getrokken door Buurtbeheer De Legmeer. Het doel is een openbaar toegankelijke groenvoorziening te realiseren voor De Legmeer (tussen de Faunalaan en de Noordammerweg). Dit project is gestart in een samenwerking met het Tiny Forest-initiatief. Het eerste tiny forest is aangelegd op 26 februari 2019, waarna een gecombineerd 2e en 3e bos op 26 november 2019 is aangeplant. Daarnaast is het buurtbeheer eind september de beschikking voor de subsidie voor het Legmeerbos verleend.

Tegelijk met de subsidie voor Buurtbeheer is door de gemeente een subsidie aangevraagd en verkregen voor de nieuwbouw van een hoofdgebouw op het terrein van kinderboerderij De Olievaar. Het nieuwe gebouw komt in plaats van de huidige portacabin. Het is een volgende stap voor de Stichting die de kinderboerderij exploiteert naar een volwaardige dorpsboerderij. In december van 2019 is gestart met de aanbesteding van de werkzaamheden.

Regionaal samenwerken

In 2019 is er met verschillende partijen samengewerkt, om ontwikkelingen die een grensoverschrijdende problematiek hebben te onderzoeken. Dit was: ontwerpend onderzoek naar bodemdaling (Stichting Groene Hart en provincies), gebiedsateliers voor de Westeinderscheg en Amstelscheg ten behoeve van landschapsontwikkeling (MRA) en de transformatieopgaven van verouderde glastuinbouw (gemeente in de Greenport Aalsmeer en provincies).

Indicatoren

De ruimte in Uithoorn is zo geordend dat de kwaliteiten van de gebieden elkaar versterken en ruimte bieden aan behoeften van de inwoners van Uithoorn en ondernemers in Uithoorn.

- Inzicht voor iedereen over de ruimtelijke ontwikkelrichting van Uithoorn.
- Verbetering van ruimtelijke kwaliteit.
- Een helder juridisch kader en rechtszekerheid.
- Er is ruimte voor particuliere initiatieven.
- De nabijheid van Schiphol tast de kwaliteit van de leefomgeving zo min mogelijk aan.

Omschrijving Prestatie:

• Actualiseren en uitvoeren Structuur Visie. Opgaven zijn onder andere:
- faciliteren/katalyseren van particuliere initiatieven door actief mogelijkheden te verkennen met initiatiefnemers;
- zoveel mogelijk belemmeringen wegnemen in gemeentelijke regelgeving;
- verbetering van de ruimtelijke kwaliteit landelijk gebied en voorkomen van verrommeling (uitvoering Ruimte voor Ruimte beleid).
• Opstellen en actualiseren bestemmingsplannen
• Bij ruimtelijke ontwikkeling een afwegingskader meegeven.
• Behartigen van belangen van inwoners voor het beperken van (geluids-)overlast en ruimtelijke belemmeringen ten gevolge van de nabijheid van Schiphol.

Indicator (W2)	B 2019	R 2019
Jaarlijks wordt de raad geïnformeerd over de strategie inzake Schiphol en de effecten hiervan.	ja, zie toelichting	ja, zie toelichting
We zijn volop bezig met een Uithoornse aanpak en strategie. We richten ons daarbij op het terugdringen van de toenemende geluidsoverlast en de ruimtelijke gevolgen daarvan. Er wordt intensief samengewerkt met de hiertoe ingestelde raadswerkgroep. De raad wordt mondeling en schriftelijk regelmatig over de ontwikkelingen geïnformeerd.		

Overzicht baten en lasten

Ruimtelijke ontwikkeling	rekening 2018	begroot 2019	begroot na wijzigingen 2019	rekening 2019	verschil
Lasten	1.006	939	998	1.021	-24
Baten	1.119	1.130	1.127	1.077	-50
Saldo baten en lasten	114	191	129	55	-74
Toevoegingen aan reserves	101				-
Onttrekkingen aan reserves					-
Saldo reserves	-101	-	-	-	-
Saldo	**13**	**191**	**129**	**55**	**-74**

Baten:

De afwijking op de afzonderlijke lasten is kleiner dan € 0,1 miljoen en wordt derhalve niet toegelicht.

Lasten:

De afwijking op de afzonderlijke lasten is kleiner dan € 0,1 miljoen en wordt derhalve niet toegelicht.

3 Programma Werken

Visie

Onze economie wordt ervaren als vitaal en ondernemers willen zich graag vestigen in Uithoorn. De inwoners zijn positief over de bereikbaarheid van voorzieningen en werk. Er zijn goede en veilige verbindingen voor alle verkeersdeelnemers.

Kaderstellende beleid notities

Economische Visie ‘SamenWerken 2020’ (2010)
Masterplan dorpscentrum (2010)
Nota van Ruimtelijk-Economische Uitgangspunten bedrijventerrein Uithoorn 2016 (2016)
Greenport Aalsmeer ‘Samenwerken aan een bloeiend perspectief, visie en strategie Greenport Aalsmeer 2030’
Greenport Aalsmeer 'Ruimtelijke Visie Greenport Aalsmeer 2015-2025, sturen op kansen samenwerken in de opgaven (2015)
Mensen Samenbrengen, Strategische kaders evenementenbeleid Gemeente Uithoorn 2016, (2016)
Ondernemen op locatie, Strategische uitgangspunten standplaatsenbeleid Gemeente Uithoorn 2016, (2016)
Uitvoeringsprogramma Verkeersstructuurplan de Kwakel (VSP) en motie raad (2013)

3.1 Ondernemen

Effecten opgave en acties

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. Met voldoende werkgelegenheid in onze gemeente en directe omgeving is Uithoorn een aantrekkelijke woongemeenschap.
2. Er zijn voldoende voorzieningen voor de inwoners en bezoekers.
3. De sierteeltsector is toekomstgericht en levensvatbaar.

Opgave - Wat moeten we verbeteren?

- Intensiveer de samenwerking tussen en met de lokale ondernemers.
- Versterk de kwaliteit van het dorpscentrum.
- Stimuleer het behalen van de duurzaamheidsdoelstellingen bij ondernemers.

Toelichting op 1.: Werkgelegenheid in de gemeente draagt bij aan de levendigheid en het voorzieningenniveau. Hiermee wordt voorkomen dat Uithoorn een zogenaamde ‘slaapstad’ wordt. Daarnaast geeft het de mogelijkheid voor inwoners om dicht bij huis te werken, met weinig reistijd.

Welke acties zouden we daarvoor uitvoeren?

Voortzetten reguliere werkzaamheden

Dit betekent dat we de overleggen met het georganiseerde bedrijfsleven zoals Stichting Uithoorn in Bedrijf (SUB), VBA-Zuid, Stichting Promotie Uithoorn en de Kwakel (SPUK) en Stichting Ondernemersfonds Uithoorn voortzetten. Ook bezoeken we nieuwkomers of bedrijven met een bijzondere betekenis voor Uithoorn. We geven vorm en uitvoering aan de economische agenda van de Amstelland-Meerlanden (AM) en de Metropoolregio Amsterdam (MRA). We dragen bij en nemen deel aan de overleggen en uitvoeringsagenda van de Greenport Aalsmeer.

De bovenstaande overleggen hebben plaatsgevonden in 2019 en staan ook weer voor 2020 op de agenda. De samenwerking met de SPUK laat zich vooral zien bij de uitvoering van de viering van 200 jaar gemeente Uithoorn. In AM-verband wordt goed samengewerkt in de regionale afstemming voor de aanleg en transformatie van kantoren- en bedrijventerreinen (Plabeka).

Verbeteren van de relatie met en tussen lokale ondernemers

We willen graag een duidelijk aanspreekpunt hebben voor ondernemers en een aanjager zijn voor verbindingen en ideeën en oplossingen op het gebied van duurzaamheid stimuleren. Daarnaast willen we nieuwkomers wegwijs maken in onze gemeente, verbinding leggen met werk en inkomen en zoveel mogelijk belemmeringen wegnemen.

Door de invulling van de vacature beleidsadviseur economische zaken in augustus 2019 is er ruimte ontstaan voor de verdere interactie tussen gemeente en ondernemers. Dit heeft zich geuit in enerzijds een aantal bedrijfsbezoeken door het college en anderzijds door de overleggen tussen portefeuillehouder met de SUB. Ook de bedrijfscontactfunctionaris van de gemeente heeft via de bezoeken aan de verschillende ondernemersbijeenkomsten de bekendheid en het begrip ten aanzien van de gemeente doen toenemen. Intern wordt er

beter tussen de verschillende afdelingen van de gemeente samengewerkt. Bijvoorbeeld bij de koppeling Economische Zaken met Sociale Zaken en Leven op het gebied van arbeidsmarkt en armoedebestrijding.

Integraal uitwerkingsplan dorpscentrum

Het uitwerkingsplan dorpscentrum is een belangrijke stap naar de realisatie van het dorpshart aan de Amstel met voorzieningen voor onze inwoners.

De verdere ontwikkeling en uitwerking van het dorpscentrum is onderverdeeld in 3 thema's. Het realiseren van een nieuwe, groene verkeersstructuur in het centrum is het 1e thema dat is opgepakt. De gemeenteraad besloot in het najaar van 2019 over het Voorlopig Ontwerp voor deze verkeersstructuur en stelde een investeringskrediet ter beschikking. Er is veel draagvlak ontstaan voor de nieuwe structuur, die voorziet in een dorpse, groene en veilige verkeerssituatie voor alle verkeersdeelnemers. Hiermee is aan een lange periode van planvorming een einde gekomen. Aansluitend aan het raadsbesluit werd gestart met de opstelling van het Definitief Ontwerp. De planning lag aan het eind van 2019 op koers.

In 2019 is ook een start gemaakt met het 2e thema, namelijk de ontwikkeling van de Irenelaanlocatie en het Schansgebied. De ontwerpers zijn inmiddels gevorderd met het uitwerken van diverse modellen voor deze locaties.

In 2019 is het verkeersplan vastgesteld door de gemeenteraad.

Opstellen duurzaamheidsagenda

Voor het deelprogramma 'Ondernemen' zijn de onderwerpen energietransitie en circulaire economie onder meer van belang.

In AM en MRA verband staan deze onderwerpen op de agenda. In MRA-verband is Invest MRA een belangrijk vehikel. Dit is een investeringsfonds in oprichting dat als katalysator kan gaan dienen voor innovatieve duurzame projecten die nog niet (geheel) door de markt worden opgepakt en gefinancierd.

Actualiseren Economische Visie

De Economische Visie moet geactualiseerd worden. Dit gaat gelijk op met het opstellen van de Omgevingsvisie die al het beleid voor de fysieke omgeving integraal omvat. De vorm waarin het actualiseren van de visie plaatsvindt moet hierin passen. Daarnaast wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld.

Dit is nog steeds het geval. In afwachting van het gelijk opgaan met de Omgevingsvisie zijn we alvast gestart met de planning voor de Detailhandelsvisie (zowel gemeente Uithoorn als AM-regio) en de Horecavisie. Deze zullen later als bouwstenen worden opgenomen in de Omgevingsvisie.

Verbeteringen glastuinbouw

In Greenportverband werken we aan de realisatie van CO2-leidingen en een warmtenet. Dit doen we in het kader van duurzaamheid en toekomstbestendigheid.

Onderzoek naar het warmtenet heeft opgeleverd dat deze investeringen op korte termijn niet bedrijfseconomisch verantwoord zijn. Op de CO2-leiding is een initiatief binnengekomen. Planning is dat aanleg plaatsvindt in 2021/2022.

Intergemeentelijk en provinciaal project Drechtdoorsteek

Uithoorn heeft deelgenomen aan een onderzoek en een haalbaarheidsstudie naar een doorsteek tussen de Drecht en de Westeinderplassen om vaarrecreatie te faciliteren.

Dit onderzoek is begin 2019 afgerond. Gebleken is dat er geen haalbare business case kon worden gerealiseerd. Na bespreking in de commissie Wonen en Werken van mei 2019 is de verdere uitwerking nagenoeg stopgezet. De gemeente Aalsmeer gaat op eigen initiatief een visie ontwikkelen op het gebied rond de Westeinderplassen. Ze heeft de gemeente Uithoorn gevraagd geen investeringen te doen in het gebied die een eventuele Drechtdoorsteek in de toekomst zouden kunnen blokkeren. Hiermee zal rekening worden gehouden op het Uithoornse gedeelte rond Bilderdam.

Uitvoering Greenport visie

Vanuit de ruimtelijke Greenport-visie worden binnen het programma Wonen gebiedsvisies ontwikkeld voor het Kernglastuinbouwgebied en de Ruilverkaveling.

Voor het Kernglastuinbouwgebied is al een gebiedsvisie ontwikkeld. Voor het Ruilverkavelingsgebied is deze in 2019 opgestart en gepland voor afronding in 2020.

Vieren Uithoorn 200 jaar in samenwerking met burgers, ondernemers

Er is een projectorganisatie opgezet en op 12 oktober 2019 is een start gemaakt met een openingsactiviteit in het kader van de Uithoorn 200 jaar viering. Er zijn in 2019 ca. 10 verschillende evenementen geweest. In 2020 worden er nog 40 tot 50 evenementen verwacht binnen dit kader.

Indicatoren

Ondernemingsklimaat (2018)

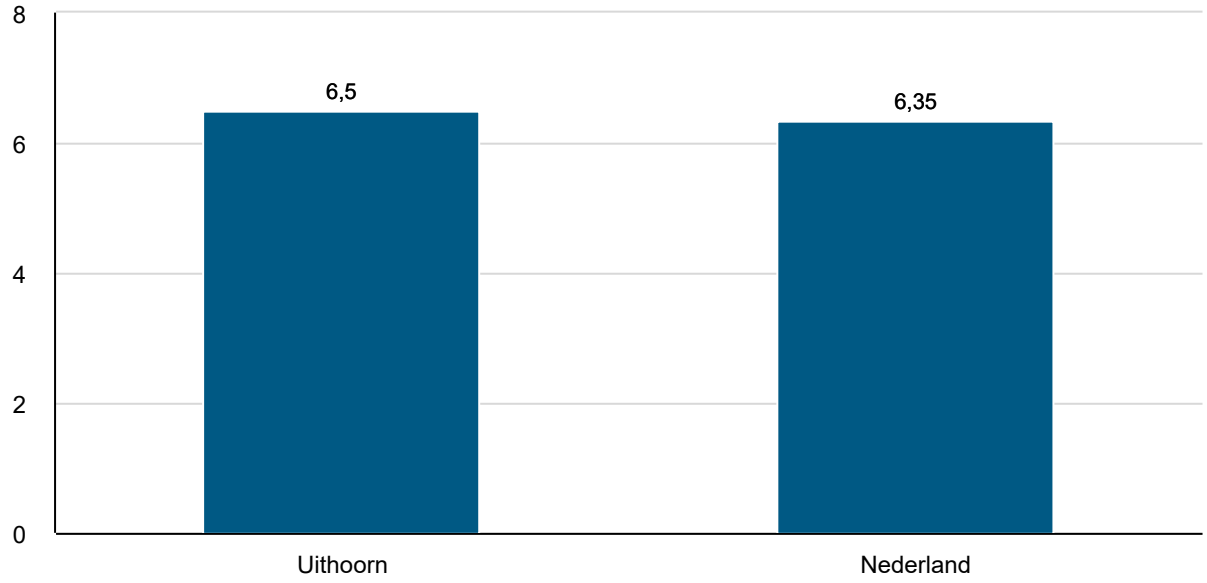

Werkloosheidspercentage

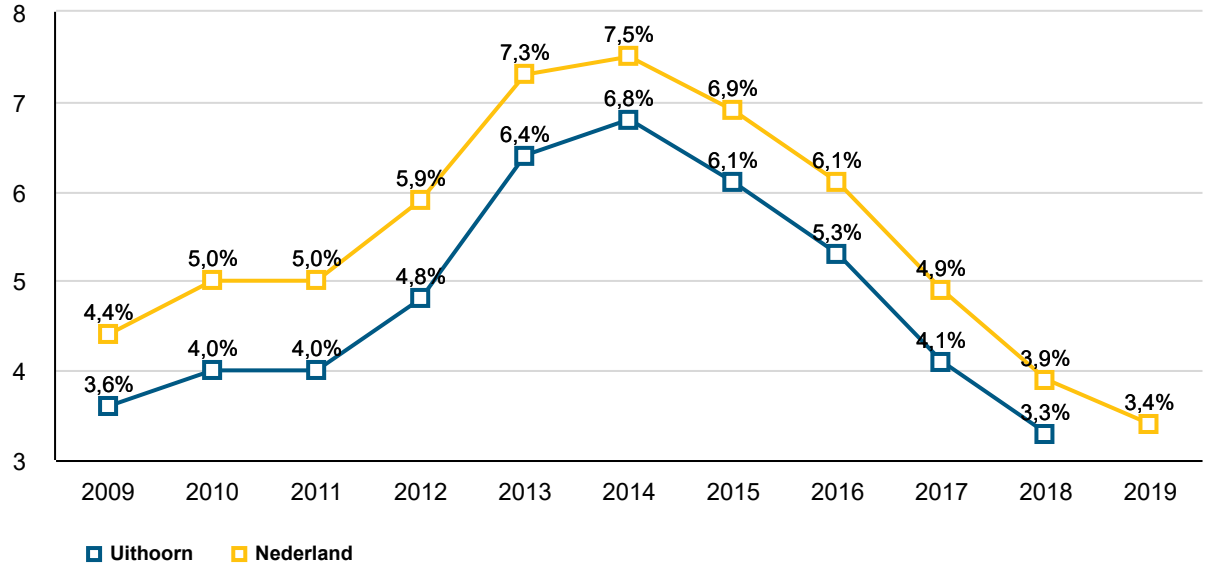

Overzicht baten en lasten

Ondernemen	rekening 2018	begroot 2019	begroot na wijzigingen 2019	rekening 2019	verschil
Lasten	637	721	681	633	49
Baten	38	37	32	22	-10
Saldo baten en lasten	-598	-685	-649	-610	39
Toevoegingen aan reserves	20				-
Onttrekkingen aan reserves					-
Saldo reserves	20	-	-	-	-
Saldo	**-578**	**-685**	**-649**	**-610**	**39**

De afwijkingen op de afzonderlijke baten en lasten zijn kleiner dan € 0,1 miljoen en worden derhalve niet toegelicht.

3.2 Mobiliteit

Effecten opgave en acties

Bij dit deelprogramma horen:

- Verkeersbeleid waaronder:
  - verkeersstructuur;
  - bereikbaarheid;
  - verkeersveiligheid;
  - verkeersmodaliteiten auto, fiets en openbaar vervoer (OV).

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. Uithoorn is goed bereikbaar en sluit aan op de regionale netwerken.
2. Onze inwoners kunnen veilig gebruikmaken van ons toekomstbestendige vervoersnetwerk.

Opgave - Wat moeten we verbeteren?

- Richt het vervoersnetwerk zodanig in dat het optimaal aansluit op de dynamische ontwikkelingen.

Welke acties zouden we daarvoor uitvoeren?

Projecten:

Onderzoek N231

De provincie Noord-Holland onderzoekt welke maatregelen noodzakelijk zijn om doorstroming te bevorderen op de N231 tussen de Amstel en de N201. Een eerdere studie bleek niet toekomstbestendig en een nieuw onderzoek wordt uitgevoerd in samenwerking met de gemeenten Uithoorn en Aalsmeer. Aandachtspunten zijn de kruisingen met de Drechtdijk, Hoofdweg, Mijnsheerenweg en Bachlaan. De kruising met de Koningin Maximalaan is onderdeel van het project HOVASZ. De kruising met de Drechtdijk behoeft een relatief geringe aanpassing waarbij er meer ruimte wordt gecreëerd voor linksafslaand verkeer vanaf de Drechtdijk. De andere kruisingen vragen aandacht op het gebied van doorstroming en met name door het toenemende verkeer uit de gemeente Aalsmeer.

HOVASZ

Het project voor de aanleg van een hoogwaardige openbaar vervoerverbinding tussen Uithoorn en Schiphol Zuid is in de uitwerkingsfase beland en wordt vanaf 2020 uitgevoerd. In Uithoorn zal de busbaan die nu eindigt ter hoogte van de Poelweg worden doorgetrokken tot aan Schiphol Zuid. Het aanliggende fietspad zal straks met een fietstunnel onder de N231 worden gesitueerd.

Uithoornlijn

Het project is aanbesteed en zal worden uitgevoerd tot en met de indienstname in 2024. De gemeente zit als partner samen met de Vervoerregio Amsterdam en de aannemer aan tafel om de uitwerking van de plannen en de aanleg goed te laten verlopen.

Infrastructuur Dorpscentrum Uithoorn

Het project van de aanpassing van de hoofdinfrastructuur in het dorpscentrum van Uithoorn zit in de fase van het opstellen van het definitief Ontwerp en bestek. De gemeente blijft samen met het ingenieursbureau, provincie Noord-Holland , de gemeente De Ronde Venen,

bewoners, bedrijven, de Stichting Leefomgeving Schiphol en overige belanghebbenden in gesprek om de verdere uitwerking van de plannen en uitvoering die vanaf eind 2020 van start zal gaan, zo goed mogelijk te laten verlopen.

Dorpscentrum De Kwakel

De gemeente zet zich in om samen met de Stichting Leefomgeving Schiphol, de inwoners en bedrijven uit De Kwakel het dorpscentrum van De Kwakel te herinrichten.

Haalbaarheidsstudie naar verplaatsing sportvelden De Kwakel

De gemeente doet onderzoek naar de haalbaarheid van het verplaatsen van de sportvelden in De Kwakel en het realiseren van woningbouw. Op het gebied van mobiliteit voert de gemeente een onderzoek uit naar de gevolgen die deze verplaatsing met zich meebrengt. Er wordt onderzocht welke veranderingen waar in verkeersstromen optreden en welke aanpassingen aan de infrastructuur hier als gevolg van eventueel noodzakelijk zijn. Ook wordt specifiek gekeken naar de bereikbaarheid voor fietsers.

Verkeersveiligheid

Het aantal verkeersslachtoffers moet minder. Dit is een landelijke, regionale en lokale doelstelling. Dat lukt alleen met een integrale aanpak: met veilige infrastructuur én veilig verkeersgedrag door educatie, voorlichting en handhaving.

Elk jaar worden de verkeersongvallen in de gemeente Uithoorn geregistreerd. De registratiegraad van ongevallen met uitsluitend materiele schade is landelijk redelijk laag maar die van ongevallen met een lichamelijk letsel, ziekenhuisopname of dodelijke afloop tot gevolg, hogeren betrouwbaar. Dit type ernstigere ongevallen biedt om die reden een goede vergelijking met andere gemeenten en andere jaren.

Het aantal dodelijke slachtoffers is in Uithoorn te laag om trendmatige conclusies te trekken. Het aantal gewonden geeft ondanks de relatief lage aantallen een betere indicatie en varieert tussen de 10 en 30 gewonden per jaar met een lichte dalende trend.

Jaar	Ongevallen	Slachtoffers	Gewonden	Doden
2014	91	28	28	0
2015	66	23	23	0
2016	64	18	17	1
2017	63	15	15	0
2018	85	21	20	1
2019	77	13	11	2

Verkeerscampagnes

Jaarlijks wordt in Uithoorn in samenwerking met de Vervoerregio Amsterdam aandacht besteed aan verkeerscampagnes. Dit zijn soms lokale campagnes maar ook de landelijke campagnes van de Verkeersveiligheidskalender.

De campagnes waar door middel van banners, posters en via sociale media aandacht en ondersteuning aan is verleend zijn:

• BOB alcoholcampagnes
• De scholen zijn weer begonnen
• Ik val op (fietsverlichting)

• MONO (smartphonegebruik)
• Snelheid
• Week van de verkeersveiligheid

Verkeerseducatie

Verkeerseducatie draagt bij aan veiliger gedrag en stimuleert mensen om op een verstandige wijze deel te nemen aan het verkeer. Op www.verkeerseducatiepunt.nl kunnen scholen en kinderopvang in onze (vervoer)regio terecht voor lespakketten op het gebied van verkeer. Elk jaar levert de gemeente een bijdrage aan de verkeersexamens van de basisscholen in Uithoorn. Dit van belang omdat kinderen op steeds latere leeftijd zelfstandig aan het verkeer deelnemen. Het verkeersexamen wordt afgenomen onder het laatste leerjaar van de basisschool, vlak voordat de kinderen naar de middelbare school gaan waar meestal de fiets als belangrijkste transportmiddel wordt gebruikt.
Het streven is alle basisscholen te laten participeren aan het landelijke verkeersexamen. In 2019 hebben alle basisscholen hier ook aan meegedaan.

Openbaar vervoer

Reizigerstevredenheidsonderzoek Amstelland Meerlanden via de Vervoerregio Amsterdam. Elk jaar worden reizigers uit de diverse OV-concessies gevraagd naar hun bevindingen in het openbaar vervoer. Dit heeft betrekking op zaken die de vervoerder aangaan zoals stiptheid, netheid van de bussen, etc, maar ook de haltevoorzieningen die onder de verantwoordelijkheid vallen van de wegbeheerders waaronder ook de gemeente Uithoorn. In 2019 is de waardering voor de OV-concessieregio Amstelland Meerlanden ten opzichte van 2018 met 0,2 punten gestegen naar een 8,0. Het is hiermee één van de best scorende streekvervoergebieden.

Overzicht baten en lasten

Mobiliteit	rekening 2018	begroot 2019	begroot na wijzigingen 2019	rekening 2019	verschil
Lasten	1.205	1.277	1.232	1.183	48
Baten					-
Saldo baten en lasten	-1.205	-1.277	-1.232	-1.183	-48
Toevoegingen aan reserves					-
Onttrekkingen aan reserves					-
Saldo reserves	-	-	-	-	-
Saldo	**-1.205**	**-1.277**	**-1.232**	**-1.183**	**-48**

De afwijkingen op de afzonderlijke baten en lasten zijn kleiner dan € 0,1 miljoen en worden derhalve niet toegelicht.

4 Programma Organiseren

Visie

Een effectieve gemeente is noodzakelijk om de overkoepelende ambitie van deze programmabegroting waar te maken. Daarom willen we er met dit programma aan werken dat de gemeente effectief is en ook zo wordt gezien in de samenleving. Dit doen we in de volgende vier deelprogramma's: Bestuur en Organisatie, Dienstverlening, Financiën en Vastgoed. Dit zijn de 4 taakvelden die op verschillende manieren een bijdrage leveren aan de effectiviteit van de gemeente. Ze zijn noodzakelijk om de gewenste maatschappelijke effecten binnen de 3 andere programma's te realiseren.

Kaderstellende beleid notities

Bouwgrondexploitatie (BGE) (jaarlijkse actualisatie)
Budgethoudersregeling
Coalitieakkoord
Communicatienota (collegebesluit februari 2011)
Herijking nota Financieel gezond/stresstest (2013)
Inkoop- en aanbestedingsbeleid
Invorderingsleidraad
Nota Activabeleid (2019)
Nota Financieel gezond (2012)
Nota Lokale heffingen
Nota Reserves en voorzieningen
Nota Verbonden partijen (2017)
Nota Weerstandsvermogen en risicomanagement
Notitie Onvoorzien en nieuw beleid
Representatiebeleid Uithoorn 2013
Dienstverleningsvisie (2019)
Strategische visie Uithoorn 2030
Toets op Dienstverlening gemeente Uithoorn januari 2012
Treasurystatuut
Verordening 212
Verordening 213 en 213a

4.1 Bestuur & Organisatie

Effecten opgave en acties

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. Het bestuur maakt binnen de beschikbare middelen keuzes die effect creëren.
2. De ambtelijke organisatie geeft het college bestuurskracht om de effecten te creëren.
3. Het bestuur en de organisatie zijn betrouwbaar en geven het goede voorbeeld.

Opgave - Wat moeten we verbeteren?

- Investeer in de allianties met de omgeving.
- Versterk de gemeentelijke organisatie, zodat deze meer strategisch en integraal adviseert en daadkrachtig uitvoert.

Toelichting: de gemeente is voor het behalen van de gewenste maatschappelijke effecten afhankelijk van de inzet van andere organisaties en partijen. Om hierin effectief te zijn is het nodig om te investeren in diverse allianties in de regio.

Welke acties zouden we daarvoor uitvoeren?

Opstellen nota Alliantiemanagement

Het toenemende belang van regionale samenwerking, de opkomst van de netwerksamenleving maar ook de samenwerking binnen verbonden partijen zoals Duo + en de toenemende complexiteit van de samenleving vragen om een goede regie op de regionale samenwerking en op strategische politiek-bestuurlijke keuzes. De nota Alliantiemanagement is bedoeld om te bepalen hoe de gemeente die regie wil oppakken. Zo kan nog meer het gewenste effect uit die regionale samenwerking en de samenwerking met verbonden partijen worden gehaald. De bestuurskracht wordt daarmee vergroot.
Er is voor gekozen om het bestuurskrachtonderzoek naar voren te halen. In dit bestuurskrachtonderzoek wordt ook bekeken hoe wij onze regionale samenwerking hebben vormgegeven. De uitkomsten uit het bestuurskrachtonderzoek zullen vervolgens worden meegenomen bij het opstellen en actualiseren van ons alliantiemanagement. Hierdoor is de nota Alliantiemanagement nog niet opgesteld en schuift dit op naar het 4e kwartaal van 2020.

Bestuursadviseur

Per juni 2019 is een bestuursadviseur aangenomen. De invulling van deze functie is nodig voor advisering bij strategische politiek-bestuurlijke keuzes op het gebied van regionale samenwerking en verbonden partijen. De bestuursadviseur helpt de bestuurskracht van het college en de raad te versterken.

Ontwikkeling gemeentelijke organisatie

Evenals voorgaande jaren is het afgelopen jaar kritisch gekeken naar het functioneren van de eigen organisatie. De veranderende omgeving, de specificering van de eigen organisatie naar een strategie -, beleid- en regiegemeente (waarbij uitvoerende taken onder andere bij Duo+ zijn ondergebracht) en de rol die van de organisatie verwacht wordt in het maatschappelijke veld, vragen om het verder professionaliseren van de Uithoornse ambtenaar en de ambtelijke organisatie.

Zo is een begin gemaakt met integraal en opgavegericht werken. Aan de hand van het College Uitvoeringsprogramma zijn bij concrete vraagstukken eerst de opgaven bepaald, om deze integraal op te pakken. Het doel hierbij was de gewenste maatschappelijke effecten zo veel mogelijk te realiseren. Daarbij lag de nadruk op het instandhouden en versterken van de gewenste cultuur.
In 2019 is voor de functies binnen de gemeentelijke organisatie HR-21 ingevoerd. HR-21 is een hedendaags functiebeoordelingssysteem dat aansluit bij de beleids- en regieorganisatie die een gemeentelijke organisatie tegenwoordig is.

Opdrachtgeverschap verbonden partijen (waaronder Duo+) professionaliseren

Een belangrijk aandachtspunt bij de organisatieontwikkeling het afgelopen jaar was het verder professionaliseren van het opdrachtgeverschap aan verbonden partijen waaronder Duo+. Daarbij is een koppeling gemaakt tussen de kwantiteit en kwaliteit van de producten en diensten die worden afgenomen en de kosten die we daarvoor moeten betalen. Op basis daarvan is de toerekening van de kosten van Duo+ aan de 3 gemeenten aangepast en is de verdeelsleutel daarvoor succesvol gewijzigd. Hiermee is ook de inhoudelijke grip op de uitvoering door Duo+ vergroot.

Afronding plan van aanpak ter verbetering van informatievoorziening en archiefbeheersing

In 2017 is gestart met de aanpak van de verbeterpunten ten aanzien van het archiefbeheer, als gevolg van de beoordeling door de provincie in het kader van het interbestuurlijk toezicht. Voor het papieren archief zijn nagenoeg alle acties uitgevoerd en wordt in 2020 het plan van aanpak afgerond. De informatievoorziening en de archiefbeheersing zijn voor wat betreft het papieren archief daarmee op orde. Uit de archiefinspectie bleek echter dat het archiveren van de nodige digitale bestanden niet op het gewenste niveau is. Hiervoor moet nog een inhaalslag worden gemaakt. Wat hiervoor nodig is zal in 2020 verder worden uitgewerkt.

Interbestuurlijk Programma

Nederland staat de komende tijd voor een aantal uitdagingen, zoals de energietransitie, het tegengaan van eenzaamheid en het terugdringen van het aantal mensen met problematische schulden. Het Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen pakken deze grote maatschappelijke opgaven gezamenlijk aan: het Interbestuurlijk Programma (IBP).
In het IBP staan 9 maatschappelijke opgaven centraal. In bijgaand filmpje (klik hiervoor op de volgende link: https://www.youtube.com/watch?v=elcvmlZfM3k) wordt uitgelegd wat dit programma inhoudt.
Alhoewel de focus het afgelopen jaar niet heeft gelegen op het IBP is in dit kader, waar het voor Uithoorn opportuun was, samen met andere overheden gewerkt aan het aanpakken van deze opgaven.

Overige acties

Bestuurskrachtonderzoek

Oorspronkelijk stond de uitvoering van het bestuurskrachtonderzoek gepland voor 2020. Mede met het oog op het binnenhalen van een subsidie van de provincie, is ervoor gekozen om al eerder te starten met het bestuurskrachtonderzoek. In september 2019 is na een onderhandse procedure gekozen voor het bureau Partners & Pröpper. Zij zijn medio oktober gestart met hun onderzoek. De uitkomsten worden in het 2e kwartaal 2020 verwacht en ook aan de raad voorgelegd.

Burgemeester

In januari 2019 vond de installatie en beëdiging plaats van Pieter Heiliegers als nieuwe burgemeester. Nadat Uithoorn een klein jaar een waarnemend burgemeester had, heeft de gemeente hiermee weer een door de kroon benoemde burgemeester.

Viering 200 jaar gemeente Uithoorn

Op 12 oktober 2019 is met het openingsfeest op De Schans de viering 200 jaar gemeente Uithoorn begonnen. Vanaf dat moment tot en met 30 september wordt bij diverse gelegenheden gevierd dat op 10 februari 1820 de gemeente Thamen en de gemeente Uithoorn inclusief De Kwakel zijn samengevoegd tot de gemeente Uithoorn zoals we die nu kennen.
Met de viering van 200 jaar gemeente Uithoorn pakt de gemeente een actieve rol op als katalysator om verbinding en saamhorigheid onder de inwoners positief te beïnvloeden. Door het organiserende vermogen en het participeren in de gemeente te stimuleren, kunnen nieuwe en wellicht blijvende initiatieven ontstaan op het gebied van sport, kunst en cultuur. Het enthousiasme om betrokken te zijn bij deze viering is onder verenigingen, inwoners en externe organisaties groot gebleken. Zo heeft een aantal organisaties evenementen aangemeld waarmee ze de viering van het 200-jarig bestaan van de gemeente extra aandacht willen geven.

Indicatoren

Formatie in Fte per 1.000 inwoners

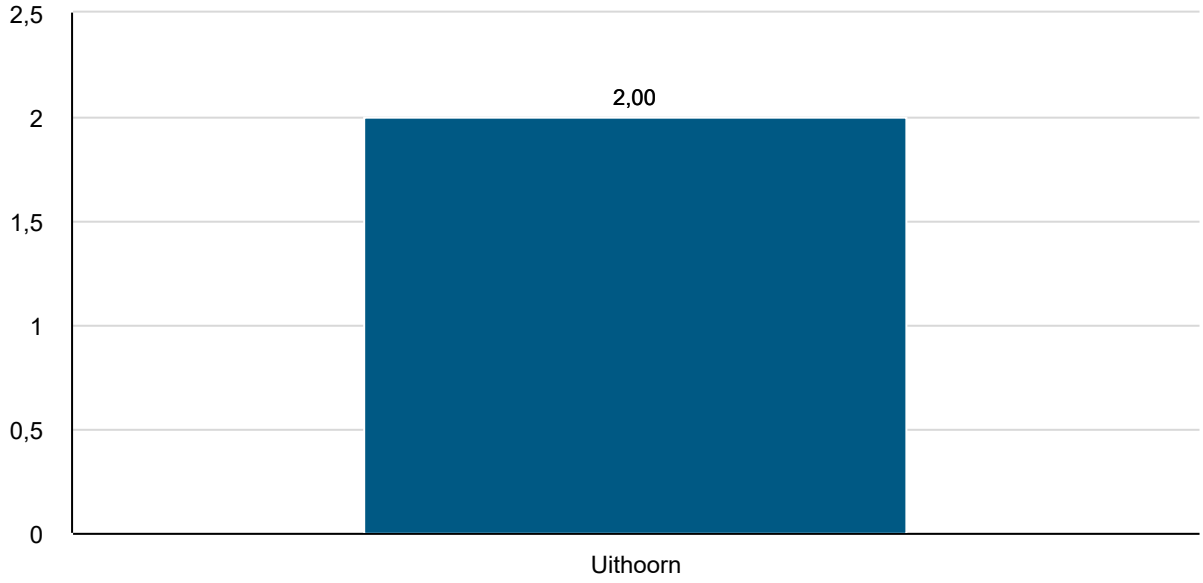

Bron: eigen gegevens peiljaar 2019

Rapportcijfer dienstverlening

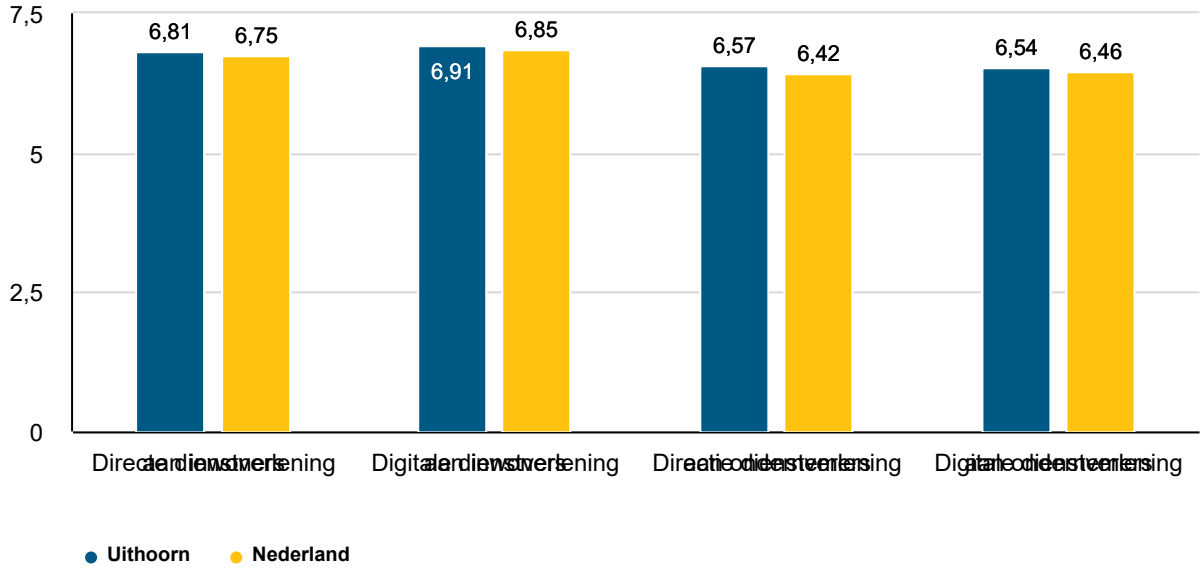

Overzicht baten en lasten

Bestuur & organisatie	rekening 2018	begroot 2019	begroot na wijzigingen 2019	rekening 2019	verschil
Lasten	1.560	1.700	1.825	2.431	-605
Baten	120	1	1		-1
Saldo baten en lasten	-1.440	-1.700	-1.824	-2.431	-606
Toevoegingen aan reserves					-
Onttrekkingen aan reserves					-
Saldo reserves	-	-	-	-	-
Saldo	**-1.440**	**-1.700**	**-1.824**	**-2.431**	**-606**

Lasten

De gemeente heeft een voorziening voor wethouderspensioenen. Deze voorziening is berekend op netto contante waarde. Jaarlijks wordt een bedrag aan de voorziening toegevoegd als kapitaalopbouw voor de pensioenen op moment van uitbetaling of waardeoverdracht naar de pensioenuitvoerder van een nieuwe werkgever. Hiervoor wordt door een externe actuaris een berekening opgesteld, waaruit blijkt wat het huidige- en toekomstige niveau van de voorziening moet zijn om de pensioenaanspraken te kunnen financieren.

Op dit moment is het opgebouwde kapitaal niet meer toereikend. Met name door de verlaging van de rekenrente van 1,6% naar 0,3% is een tekort ontstaan van € 0,83 miljoen. Doordat er minder rente-inkomsten worden voorzien, moet er namelijk meer kapitaal worden aangehouden. De storting is € 0,72 miljoen hoger dan begroot.

Deze overschrijding wordt voor € 0,12 miljoen gecompenseerd door ruimte in diverse budgetten. Het merendeel hiervan betreft raadsbudgetten.

4.2 Dienstverlening

Effecten opgave en acties

Het deelprogramma Dienstverlening geeft aan waar wij als gemeente staan op het gebied van service naar onze inwoners, bezoekers, bedrijven, instellingen en organisaties. De service gaat over alle producten. Het is belangrijk dat wanneer er een nieuw reisdocument wordt afgegeven dit proces makkelijk, snel en naar tevredenheid van de inwoner verloopt. Op het moment dat er zich een wijziging in de persoonlijke situatie voordoet, vraagt dit een andere service dan alleen maar snel en makkelijk. Bijvoorbeeld als iemand zonder werk komt te zitten. Zo'n situatie vraagt veel meer om een specifiek toegepaste dienstverlening. Het uitgangspunt is kanaalsturing, waarbij men via alle kanalen (telefoon, balie, website, en post) antwoord kan krijgen. Daarbij is het Klant Contact Centrum (KCC) het voorportaal. Als men ervoor kiest om toch liever bij ons langs te komen, dan kan dat uiteraard. Om dit toegankelijker te maken werken we op afspraak. Zo is er op het afgesproken tijdstip een deskundig ambtenaar om de vraag te beantwoorden.

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. De inwoner is tevreden over de dienstverlening van de gemeente.
2. Initiatieven en activiteiten van inwoners worden door de gemeente aangemoedigd, waarbij de gemeente verbindt.
3. Inwoners en organisaties worden betrokken bij gemeentelijke initiatieven en plannen.

Opgave - Wat moeten we daarvoor verbeteren?

1. Stel de inwoner centraal bij de gemeentelijke dienstverlening.
2. Versterk de gemeentelijke organisatie, zodat deze meer procesgericht, sensitief, weerbaar en transparant wordt.

Welke acties zouden we daarvoor uitvoeren?

De Dienstverleningsvisie vaststellen

In de raadsvergadering van 28 november 2019 is de Dienstverleningsvisie gemeente Uithoorn vastgesteld. Deze visie bevat de koers voor de ontwikkeling van de gehele gemeentelijke dienstverlening. Het is een kapstok op strategisch niveau om onze dienstverlening aan op te hangen, te kunnen sturen op de manier van dienstverlening en handvatten te bieden om keuzes op te baseren. Tot dan toe ontbrak het aan een actuele duidelijke richting waarbinnen we onze dienstverlening creëren en uitvoeren, actueel blijven binnen de veranderende informatiesamenleving en zoveel mogelijk kunnen voldoen aan de behoeften van de ontvangers van onze dienstverlening/ vraag vanuit de samenleving. De samenleving verandert snel en de gemeente wil in haar dienstverlening daar continue flexibel op kunnen inspelen. Dienstverlening gaat over alle contacten die we als gemeente met de samenleving hebben. De Dienstverleningsvisie is gebaseerd op de daarin genoemde kernwaarden van de gemeente Uithoorn (de Uithoornse werkwijze). Diezelfde kernwaarden worden nader uitgewerkt in verschillende visies en plannen, zoals de Communicatievisie, Participatievisie maar ook het Koersplan Sociaal Domein en de uitwerking van de Omgevingswet.

Participatieve vermogen verbeteren

In 2019 heeft het onderzoek 'Verstandig verder met participatie' plaatsgevonden. Aan de hand van 3 casussen is onderzocht hoe de gemeente Uithoorn participeert en hoe daarbij geleerd wordt. Inwoners, raadsleden, collegeleden en medewerkers van de bestuursdienst zijn betrokken bij het onderzoek. Het definitieve rapport wordt begin 2020 opgeleverd en

biedt handvatten voor de verdere ontwikkeling van participatie. Tegelijk biedt het input voor de nieuw op te stellen Ontwikkelagenda Participatie die voor besluitvorming aan de gemeenteraad wordt voorgelegd. Deze ontwikkelagenda bevat een visie op participatie en zeggenschap, handelingsperspectieven en concrete onderwerpen waaraan de komende periode gewerkt wordt.

In 2019 hebben voorbereidingen plaatsgevonden voor een sessie met raadsleden begin 2020 over de rol van de raad en over kaderstelling bij de Omgevingsvisie. Participatie wordt heel belangrijk bij de Omgevingswet. En de rol van de raad is een belangrijke bij participatie. Dit wordt uitgewerkt bij de Ontwikkelagenda Participatie.

Naast veel ‘reguliere participatieprocessen’ liepen in 2019 ook 2 cocreatieprocessen: Dorpscentrum De Kwakel en het project van het Legmeerbos. Beide projecten lopen door in 2020. Daarnaast zijn de verschillende buurtbeheren in Uithoorn ondersteund in hun werkzaamheden voor de buurt.

Communicatieplan

Om de dienstverlening te verbeteren en inwoners en organisaties meer te betrekken bij onze plannen en werkzaamheden is het noodzakelijk dat de gemeente goed met hen communiceert. Mede doordat met de komst van Duo+ de uitvoering van de communicatie anders is georganiseerd, is er behoefte aan een duidelijke richting waarbinnen we onze communicatie organiseren en uitvoeren. Vooral in de 1e helft van 2019 is er binnen de samenwerking met Duo+ discussie geweest over hoe de communicatiewerkzaamheden moeten worden uitgevoerd. Door deze discussie is het opstellen van het communicatieplan in de 2e helft van dit jaar opgepakt. Het plan zal in de 1e helft van 2020 ter vaststelling aan de raad worden voorgelegd.

Verkiezingen

In 2019 zijn in maart de gecombineerde verkiezingen voor de Provinciale Staten en de waterschappen georganiseerd en in mei de verkiezingen voor het Europees Parlement. Samen met ruim 70 andere gemeenten heeft de gemeente Uithoorn bij deze verkiezingen geëxperimenteerd met centraal tellen. Dit houdt in dat het stembureau na afloop van de stemming een voorlopige telling op lijstniveau uitvoert. De volgende dag vindt op een centrale locatie een telling op lijst- en kandidaatsniveau plaats. Die telling wordt uitgevoerd door uitgeruste krachten in een rustige sfeer zodat een nauwkeuriger resultaat verwacht wordt.

De verkiezingsdagen en centrale stemopnemingen zijn in Uithoorn zeer goed verlopen. Bij de gecombineerde verkiezingen in maart 2019 was de belasting voor de stembureaus en de tellers bij de centrale stemopneming veel groter dan bij de verkiezingen in mei. Desondanks is ook de stemopneming in maart goed verlopen. Of de doelstelling van deelname aan de centrale stemopneming is gehaald, is niet kwantitatief vast te stellen. De doelstelling was: efficiënter, betrouwbaarder en transparanter tellen. Uit de (landelijke) evaluatie blijkt dat centraal tellen het telproces betrouwbaarder maakt.

In het kader van nieuwe regelgeving moeten alle stemlokalen in de gemeente toegankelijk zijn voor kiezers met een lichamelijke beperking. Denk daarbij aan een oprij-plank bij opstapjes of drempels, parkeervoorziening voor gehandicapten, stemhokjes met verlaagd werkblad, goede verlichting, een loep bij het stembiljet en eventueel een extra leeslamp. Voor zover als mogelijk zijn alle stembureaus in 2019 toegankelijk ingericht.

Overzicht baten en lasten

Dienstverlening	rekening 2018	begroot 2019	begroot na wijzigingen 2019	rekening 2019	verschil
Lasten	1.154	1.338	1.345	1.118	226
Baten	600	647	542	479	-63
Saldo baten en lasten	-554	-690	-802	-639	164
Toevoegingen aan reserves					-
Onttrekkingen aan reserves					-
Saldo reserves	-	-	-	-	-
Saldo	**-554**	**-690**	**-802**	**-639**	**164**

Baten

Hier zijn geen verschillen groter dan € 0,1 miljoen toe te lichten.

Lasten

Op het deelprogramma Dienstverlening blijven de uitgaven € 0,22 miljoen achter ten opzichte van de begroting.

Hiervan betreft € 0,12 miljoen lagere kosten voor de omgevingsdienst. Buiten de basistaken om zijn er minder adviserende milieutaken uitbesteed. Dit komt mede door het feit dat er in 2019 nog een half jaar een milieuadviseur werkzaam was binnen Duo+ die taken heeft verricht die anders zouden worden uitbesteed aan de Omgevingsdienst NZKG.

Omdat de opbrengsten van omgevingsvergunningen lager zijn dan begroot, zijn er ook minder kosten gemaakt voor omgevingsvergunningen (€ 0,07 miljoen). Kosten en opbrengsten volgens namelijk eenzelfde ritme. Hierdoor zijn er minder uitgaven geweest voor assistentie. Dit zijn werkzaamheden van de constructeur voor bijvoorbeeld het doorrekeningen van constructies bij vergunningsaanvragen of het controleren van de opgegeven bouwkosten.

Het overige verschil van € 0,03 miljoen aan hogere kosten betreft diverse kleine afwijkingen.

4.3 Vastgoed

Effecten opgave en acties

Het maatschappelijk vastgoed heeft een vastere plek in de organisatie gekregen. Het doel hiervan is het vastgoed efficiënter te beheren.

Bij dit deelprogramma horen:
- Gemeentelijke eigendommen.
- Nota Vastgoed gemeente Uithoorn 2015-2019.

Effecten - Wat willen we bereiken?

- Het gemeentelijke vastgoed accommodeert maatschappelijke doelen.

Opgave - Wat moeten we daarvoor verbeteren?

- Geef het beheer en de exploitatie effectief en efficiënt vorm.

Welke acties zouden we daarvoor uitvoeren?

Uitwerkingsplan nota Vastgoed

Het opstellen van het uitwerkingsplan als vervolg op de nota Vastgoed 2015-2019 is het afgelopen jaar ter hand genomen. Medio 2020 zal dit aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Vooruitlopend zijn op de 2 belangrijke speerpunten al stappen gezet. Er is gewerkt aan het doorontwikkelen van de vastgoedadministratie en het gemeentelijk vastgoed is duurzamer geworden. Bij het verduurzamen wordt gebruik gemaakt van natuurlijke momenten, zoals bij nieuwbouw, renovatie of vervanging. Zo zijn de duurzaamheidseisen voor de nieuwbouwprojecten MFA Thamerdal en MFA Zijdelwaard in de opgestelde programma's van eisen opgenomen. Ook heeft de gemeenteraad in december 2019 ingestemd met het investeren in een duurzaam gasloos klimaatsysteem voor het gemeentehuis.

Wijziging BTW-vrijstelling sport

In de loop van 2019 hebben de gemeenten met de ministeries van VWS en Financiën een akkoord bereikt over de gevolgen van de btw-vrijstelling van sport. Gemeenten kregen de mogelijkheid het btw-nadeel van gemeentelijke sportuitgaven te compenseren via de Specifieke uitkering sport. Ook Uithoorn heeft een aanvraag gedaan voor deze subsidie. Via de jaarrekening vindt de verantwoording plaats, die door de accountant is gecontroleerd.

Overige acties

Diverse acties vastgoed

Naar aanleiding van het beleid zoals in de nota Vastgoed is beschreven zijn 2 woningen aan de Thamerweg afgestoten. Het zelf bezitten van woningen is geen kerntaak van de gemeente. Ook draagt het niet bij aan de in dit deelprogramma vermelde maatschappelijke effecten. Daarnaast is De Hoeksteen verkocht aan stichting BOEi met als voorwaarde het monumentale gebouw te renoveren en een herbestemming te vinden. De realisering van de multifunctionele accommodatie (MFA) Thamerdal is aanbesteed. De architect is eind 2019 gezamenlijk met de huurders en gemeente gestart met het uitwerken van het plan.
Voor nieuwe huurcontracten die afgesloten zijn in 2019, zijn kostprijsdekkende huren berekend. Uitzonderingen zijn hierop overeenkomsten voor sport en onderwijs (wettelijke verplichting).

Overzicht baten en lasten

Vastgoed	rekening 2018	begroot 2019	begroot na wijzigingen 2019	rekening 2019	verschil
Lasten	5.396	4.897	4.869	4.850	19
Baten	1.212	1.113	1.767	1.934	167
Saldo baten en lasten	-4.184	-3.784	-3.102	-2.916	186
Toevoegingen aan reserves	37		135	86	-48
Onttrekkingen aan reserves	116				-
Saldo reserves	79	-	-135	-86	48
Saldo	**-4.105**	**-3.784**	**-3.237**	**-3.002**	**234**

Baten

Van het totaal aan hogere inkomsten betreft € 0,06 miljoen MFA De Legmeer. De overige voordelen op de baten hebben verschillende oorzaken zoals meer incidentele verhuur dan begroot, indexering van inkomsten voor huur en onderhoud, ontvangst van bijdragen van scholen in bepaalde onderhoudskosten en hogere inkomsten uit verkoop en schade-uitkeringen.

Lasten

Het geringe nadeel van € 0,02 miljoen op de lasten bestaat onder andere uit een voordeel van € 0,12 miljoen en een nadeel van € 0,13 miljoen. Het voordeel van € 0,12 miljoen wordt veroorzaakt door naar projecten doorberekende organisatiekosten. Omdat hiermee in de begroting van het deelprogramma vastgoed geen rekening is gehouden, leidt dit hier tot een voordeel. Met deze doorberekening was rekening gehouden in de begroting van het deelprogramma grondexploitaties, waardoor daar een nadeel te zien is ter hoogte van € 0,12 miljoen. Het nadeel van € 0,13 miljoen betreft hogere kosten van onderhoud voor de MFA De Legmeer. Enkele voorzieningen aan en binnen het gebouw zijn vervangen, terwijl hiermee te weinig of geen rekening was gehouden in het begrotingsbedrag voor dit jaar. Ook waren er voor sommige onderdelen meer reparaties nodig dan voorzien. Tegenover de hogere uitgaven staan ook hogere inkomsten. Het saldo van hogere uitgaven en inkomsten is verrekend met de reserve voor onderhoud voor MFA De Legmeer (zie de toelichting op de reserve op het programma Samenleving).

4.4 Financiën

Effecten opgave en acties

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. De gemeente heeft nu en in de toekomst voldoende middelen om haar taken uit te voeren en de risico's af te dekken.
2. De gemeente haalt met de beschikbare middelen optimaal maatschappelijk rendement.
3. Er is rust in de financiële huishouding.

Opgave - Wat moeten we daarvoor verbeteren?

1. Werk meer programmatisch en opgavegericht voor grip op de financiën.
2. Behoudt ook in financieel goede tijden de discipline van de financiële langetermijnstrategie.

Toelichting: In de nota Financieel Gezond zijn kaders gesteld om tot een financieel gezond beleid op de lange termijn te komen. De nota vormt daarmee de financiële langetermijnstrategie.

Acties - Welke acties zouden we daarvoor uitvoeren?

Verkoop Eneco

In 2017 nam de raad een principebesluit om het aandelenbezit in Eneco te verkopen. Als uitwerking hiervan hebben we in 2019 samen met de andere aandeelhouders het proces van de gecontroleerde veiling doorlopen. Het consortium van Mitsubishi Corporation en Chubu Electric Power Co. Inc. is uiteindelijk als winnaar geselecteerd. Zij hebben een goed bod neergelegd, met een goede balans in de prijs en de voorwaarden. De opbrengst voor Uithoorn is ruim hoger dan we hadden verwacht: € 27 miljoen. Voor Uithoorn is dit een uitstekend resultaat. Na jarenlange voorbereiding heeft Uithoorn zich in januari 2020 definitief uitgesproken voor de verkoop van ons pakket Eneco aandelen. In maart 2020 is de verkoop definitief afgerond.

Ontwikkeling Planning en Control (P&C) -producten

In 2019 heeft de auditcommissie samen met het college een aantal relevante indicatoren geselecteerd, die in de begroting 2020 zijn opgenomen. We blijven samen met de raad werken aan het inzichtelijk maken van de P&C -producten voor onze inwoners. Met de auditcommissie evalueren we de begrotingsapp.

Zicht houden op 'financieel gezond'

Volgens de vastgelegde principes van Financieel Gezond houden we zicht op de kaders van de raad voor de begroting, de schuldpositie, het weerstandsvermogen en de risicobeheersing. In 2019 vonden ontwikkelingen plaats die het financiële beeld van de gemeente behoorlijk gaan beïnvloeden. De schulden zullen verder oplopen door de investeringen infrastructuur Dorpscentrum en investeringen in MFA's. Bij de begroting 2020 heeft de raad ingestemd om de norm voor de schuldquote* tijdelijk te verhogen van 100% naar 110%. De verkoop van Eneco daarentegen brengt de schuldquote weer beter in balans. Tegelijk zijn er ontwikkelingen ten aanzien van de structurele middelen. Door de verkoop van de aandelen valt het jaarlijkse dividend van Eneco weg. Ook geldt nog steeds de winstwaarschuwing voor het dividend van Stedin, vanwege de grote investeringen die de energietransitie met zich mee gaat brengen. Ook zal de herijking van het gemeentefonds de nodige invloed hebben.

Vanwege al deze ontwikkelingen hebben we in 2019 voorbereidingen getroffen om versneld een nieuwe kijk op financieel gezond te formuleren.

**De schuldquote is de verhouding van de schulden ten opzichte van de jaarlijkse inkomsten.*

Precariobelasting op kabels en leidingen

Precariobelasting wordt geheven voor het hebben of houden van zaken op, boven of onder gemeentegrond. Vanaf 1 juli 2016 is precariobelasting opgelegd aan nutsbedrijven voor kabels en leidingen. De precariogelden van € 1,5 miljoen per jaar zijn toegevoegd aan de algemene risicoreserve ter versterking van de vermogenspositie. Door 1 partij was beroep aangetekend over de belastingjaren 2017 en 2018 over de precariobelasting op kabels en leidingen. Inmiddels is bekend geworden dat de betreffende partij het beroep in februari 2020 heeft ingetrokken. De inkomsten over 2019 zijn in deze jaarrekening verantwoord, en weer toegevoegd aan de algemene risicoreserve.

Kostenverhoudingen leges

In 2019 hebben we gekeken naar de relatie tussen kosten en tarieven. Een aantal legestarieven zijn bijgesteld. Tegelijk zagen we dat er nog een aantal onderdelen onderbelicht zijn gebleven in de afgelopen jaren. We hebben hierover aangegeven dat we in 2020 een vervolg gaan geven aan dit traject.

Overzicht baten en lasten

Financien	rekening 2018	begroot 2019	begroot na wijzigingen 2019	rekening 2019	verschil
Lasten	114	1.037	103	148	-45
Baten	3.467	3.690	3.736	3.827	91
Saldo baten en lasten	3.354	2.653	3.632	3.678	46
Toevoegingen aan reserves	1.500	3.345	1.685	1.691	-6
Onttrekkingen aan reserves	897	3.632	206	82	-124
Saldo reserves	-603	287	-1.479	-1.609	-131
Saldo	**2.751**	**2.940**	**2.154**	**2.069**	**-85**

Er zijn geen verschillen groter dan € 0,1 miljoen toe te lichten.

4.5 Grondexploitaties

Overzicht baten en lasten

Dit programmaonderdeel betreft de financiële koppeling tussen de bouwgrondexploitatie en de programmabegroting. De bouwgrondexploitatie kent een eigen cyclus. De exploitaties worden jaarlijks geactualiseerd en vastgesteld. Eventuele keuzes over de bouwgrondexploitatie vinden binnen die cyclus plaats. Hierbij wordt ook rekening gehouden met de trends en ontwikkelingen binnen de programma's Leven, Wonen en Werken. In de paragraaf Grondbeleid staat meer informatie over hoe de bouwgrondexploitaties zijn verantwoord.

Grondexploitaties	rekening 2018	begroot 2019	begroot na wijzigingen 2019	rekening 2019	verschil
Lasten	11.083	9.918	18.469	18.006	464
Baten	10.463	9.260	17.652	17.322	-330
Saldo baten en lasten	-620	-658	-817	-684	134
Toevoegingen aan reserves					-
Onttrekkingen aan reserves			105	98	-7
Saldo reserves	-	-	105	98	-7
Saldo	**-620**	**-685**	**-712**	**-586**	**127**

Algemeen

Over- en onderbestedingen op geraamde jaarbudgetten voor inkomsten en uitgaven van bouwgrondexploitaties (actief grondbeleid) worden meestal veroorzaakt door afwijkingen ten opzichte van de verwachte fasering per jaar. Deze afwijkingen hebben nauwelijks tot geen invloed op het projectbudget of de toereikendheid hiervan. Omdat het saldo van de baten en de lasten van bouwgrondexploitaties elk jaar op de balans wordt opgenomen, is het bedrag van baten en lasten in evenwicht. Uitzonderingen hierop zijn winstnemingen en een vrijval of een toevoeging aan de voorziening voor bouwgrondexploitaties met een negatief resultaat.

Bij facilitair grondbeleid wordt de bestemming uit de ruimtelijke maatregel gerealiseerd door particulieren. De kosten, die nodig zijn om de voorgenomen bouwplannen uit te voeren, dient de gemeente hierbij te verhalen op de particuliere ontwikkelaar. Daardoor zijn baten en lasten over het algemeen in evenwicht. Uitzondering op het budgettair neutrale saldo zijn kosten die niet kunnen worden verhaald. Deze moeten als verlies worden genomen in het jaar dat dit zich voordoet. Voor eventuele verwachte toekomstige tekorten wordt een voorziening getroffen.

Ook eventuele verschillen tussen begrote en werkelijke, niet projectspecifieke personele inzet voor grondexploitaties kunnen van invloed zijn op het (rekening)resultaat.

Mutaties met invloed op het resultaat

Onderstaande verschillen verklaren samen het positieve resultaat van baten en lasten voor bestemming van afgerond € 0,13 miljoen.

Baten

Op basis van voor grondexploitaties geldende regelgeving vanaf 2016 is het verplicht tussentijdse winsten te nemen op basis van de zogenaamde Percentage Of Completion (POC) methode. Door toepassing van deze methode worden winsten eerder genomen, naar rato van de voortgang van (opbrengsten en kosten van) het project. Het bedrag van de winstnemingen op basis van de POC methode is € 0,85 miljoen.

Lasten

Een nadeel van € 0,12 miljoen op de lasten van dit deelprogramma wordt veroorzaakt door organisatiekosten die naar projecten zijn doorberekend. Binnen de begroting van het deelprogramma Grondexploitaties was ook rekening gehouden met doorberekening naar projecten van kosten van het organisatieonderdeel Vastgoed. Deze doorberekende kosten zijn echter verantwoord op het deelprogramma vastgoed. Dit leidt tot een voordeel op het deelprogramma Vastgoed en een nadeel op het deelprogramma Grondexploitaties.

De jaarlijkse herziening van de grondexploitaties laat zien dat het noodzakelijk is om voor de projecten Legmeer West en De Rietkraag € 0,62 miljoen toe te voegen aan de voorziening grondexploitaties, waarvan € 0,48 voor Legmeer-West en € 0,15 voor De Rietkraag.

Bij De Rietkraag is in 2017 een tussentijdse winst genomen van € 0,65 miljoen. De winstneming van deze compensatielocatie is toegevoegd aan de bestemmingsreserve Ruimte voor Ruimte. Dit gebeurde op basis van het raadsbesluit van 28 september 2017. Met de storting van dit bedrag in de reserve zijn de lopende verplichtingen ingelost. De eindwaarde van het project is bij deze actualisering bepaald op € 0,15 miljoen negatief. Hierin begrepen is het bedrag van de tussentijdse winstneming. Dit betekent dat de winstneming te hoog is gebleken, op basis van de huidige actualiseringsgegevens. Het is niet meer mogelijk is de tussentijdse winstneming gedeeltelijk terug te draaien, want de tussentijdse winstneming is reeds verplicht en/of besteed. Daarom wordt voor het negatieve resultaat een voorziening getroffen.

De gedetailleerde redenen voor de negatieve resultaten zijn opgenomen in de notitie over de actualisering van de grondexploitaties. Deze notitie is niet openbaar in verband met de gevoelige informatie die hierin is opgenomen.

4.6 Algemene dekkingsmiddelen

Overzicht baten en lasten

Algemene dekkingsmiddelen	rekening 2018	begroot 2019	begroot na wijzigingen 2019	rekening 2019	verschil
Lasten	461	15	-351	-222	-128
Baten	48.070	49.316	49.738	49.947	209
Saldo baten en lasten	-47.609	49.301	50.089	50.170	81
Toevoegingen aan reserves					-
Onttrekkingen aan reserves					-
Saldo reserves	-	-	-	-	-
Saldo	**-47.609**	**49.301**	**50.089**	**50.170**	**81**

Baten

Het voordeel op de baten van per saldo € 0,2 miljoen, wordt veroorzaakt door diverse voor- en nadelen. Er is € 0,4 miljoen meer aan algemene uitkering ontvangen dan begroot. Dit kwam door aanpassingen in de algemene uitkering die zijn verwerkt in de decembercirculaire. Een van de aanpassingen betreft het in de algemene uitkering opnemen van decentralisatie-uitkeringen voor klimaatmaatregelen zoals de Transitievisie Warmte (€ 0,24 miljoen). Daarnaast geeft de voorlopige afrekening over 2017 en 2018 een positief effect (€ 0,14 miljoen).

De inkomsten uit onroerendezaakbelasting (OZB) zijn € 0,19 miljoen lager dan begroot. Voor het grootste deel wordt dit verklaard door de lagere inkomsten uit OZB voor gebruikers van niet-woningen. Redenen hiervoor zijn leegstand en het verschil tussen de werkelijke waardestijging en de ingeschatte waardestijging bij de bepaling van de OZB-tarieven.

Lasten

Het nadeel op de lasten wordt voor ruim de helft veroorzaakt door verschillen tussen begrote en werkelijke rentelasten. Voor het grootste deel zijn deze verschillen ontstaan door de nacalculatie van het rentepercentage dat wordt doorberekend naar de grondexploitaties. De BBV-regelgeving maakt deze nacalculatie verplicht. Op basis van deze nacalculatie kunnen er minder rentekosten worden doorberekend aan de grondexploitaties. Daarnaast is de toegerekende rente aan de reserves en de voorzieningen hoger dan begroot. Omdat hierdoor de bespaarde rentebaten ook hoger zijn dan begroot, is dit een budgettair neutraal verschil binnen de rekening.

De overige afwijking bestaat uit diverse kleine verschillen. Hieronder valt ook de afwikkeling van kosten uit voorgaande dienstjaren.

4.7 Onvoorzien

Overzicht baten en lasten

Onvoorzien	rekening 2018	begroot 2019	begroot na wijzigingen 2019	rekening 2019	verschil
Lasten					-
Baten		-2	13		13
Saldo baten en lasten	-	-2	13	-	13
Toevoegingen aan reserves					-
Onttrekkingen aan reserves					-
Saldo reserves	-	-	-	-	-
Saldo	**-**	**-2**	**13**	**-**	**13**

Op dit deelprogramma zijn geen verschillen groter dan € 0,1 miljoen toe te lichten.

4.8 Overhead

Overzicht baten en lasten

Overhead	rekening 2018	begroot 2019	begroot na wijzigingen 2019	rekening 2019	verschil
Lasten	9.194	8.752	8.967	8.868	99
Baten	2	4	16	9	-7
Saldo baten en lasten	-9.191	-8.748	-8.951	-8.859	92
Toevoegingen aan reserves					-
Onttrekkingen aan reserves					-
Saldo reserves	-	-	-	-	-
Saldo	**-9.191**	**-8.748**	**-8.951**	**-8.859**	**92**

Op dit deelprogramma zijn geen verschillen groter dan € 0,1 miljoen toe te lichten.

4.9 Vennootschapsbelasting

Overzicht baten en lasten

Vennootschapsbelasting	rekening 2018	begroot 2019	begroot na wijzigingen 2019	rekening 2019	verschil
Lasten			350	209	141
Baten					-
Saldo baten en lasten	-	-	-350	-209	141
Toevoegingen aan reserves					-
Onttrekkingen aan reserves					-
Saldo reserves	-	-	-	-	-
Saldo	**-**	**-**	**-350**	**-209**	**141**

Baten

Niet van toepassing.

Lasten

Vanaf 2016 geldt de vennootschapsbelasting (Vpb) ook voor gemeenten. Een van de fiscale activiteiten van een gemeente betreft het grondbedrijf, waarbinnen de resultaten van actieve grondexploitaties vallen. Van groot belang is de startpositie van deze grondexploitaties binnen de gemeente per 1 januari 2016. Dit is de zogenaamde beginbalans. Deze geldt voor volgende jaren als graadmeter voor eventueel te betalen Vpb over gerealiseerde winsten. De aangiften over 2016 en 2017 zijn in november 2019 definitief ingediend. De aangifte over 2018 is in april 2020 ingediend. Deze 3 aangiften resulteren in € 0,08 miljoen te betalen vpb. Op basis van de gegevens die gebruikt zijn voor de aangifte 2018, is een prognose gemaakt van de te betalen vpb over 2019. Dit is berekend op € 0,13 miljoen. Voor de jaren 2016 tot en met 2019 resulteert dit in een totaalbedrag aan verwachte vpb van € 0,21 miljoen. Dit bedrag is pas definitief als voor al deze jaren de definitieve aanslag door de Belastingdienst is opgelegd.